

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická

Působení organizace Basic v systému českého školství

Křištofová Iveta

Bakalářská práce
2010

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra věd o výchově
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iveta KRIŠTOFOVÁ**
Studijní program: **B6107 Humanitní studia**
Studijní obor: **Humanitní studia**

Název tématu: **Působení organizace Basic v systému českého školství**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Původ a vznik organizace Basic
L.Ron Hubbard
Studijní technologie
Basic a české školství - učitelé učící v českých školách i v Basicu
Ohlasy dětí a rodičů

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Hubbard,L. Ron : Učení jak se učit, Copenhagen : New Era Publications International ApS, 1998

Hubbard,L. Ron : Základní studijní příručka, Copenhagen : New Era Publications International ApS, 2004

Publikace založené na dílech L. Ron Hubbard :

Emocionální tónová škála, Copenhagen : New Era Publications International ApS, 2003

Úkoly a cíle, Copenhagen : New Era Publications International ApS, 2003

Etika a kondice, Copenhagen : New Era Publications International ApS, 2002

Vedoucí bakalářské práce:

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2008**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2009**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 3. 2010

Křištofová Iveta

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala panu prof. PhDr. Karlu Rýdlovi CSc. za jeho cenné rady, připomínky a pomoc, kterou mi poskytl při zpracování této práce.

Anotace

Bakalářská práce podává informace týkající se Studijních center Basic v České republice. Je rozdělena do dvou částí. První část je zaměřena teoreticky na původ Studijních center Basic a metodu, kterou centra používají při doučování, a zároveň se snaží dát do souvislostí informace týkající se zakladatele této metody.

Druhá část zjišťuje, zda-li jsou tato centra skutečně v České republice potřebná, a to především z názorů a zkušeností rodičů, jejichž děti do center docházely. Opomenuty nejsou ani názory dětí na jejich působení v těchto centrech. Součástí výzkumu je také část zabývající se názory učitelů, kteří působili ve Studijních centrech Basic i na běžných školách.

Klíčová slova

Basic, L.Ron Hubbard, studijní technologie, alternativní vzdělávání

Title

The Incidence of Organisation Basic in the System of Czech Education

Annotation

The bachelor thesis provides information on the Learning Centres called Basic operating in the Czech Republic. The work is divided into two parts, the first part theoretically focused on the origin of the centres and the methods used by these centres during the coaching, and is simultaneously aimed at putting the information about the founder of this way of education into context.

The second part investigates the question if the centres are requisite in the Czech Republic, and predominantly focuses on the views and experiences of the parents whose children have visited these centres. Attention is also paid to the opinions of those children. One part of the research is oriented on the notions of the teachers who have worked both at the Learning Centres Basic and public schools.

Key words

Basic, L. Ron Hubbard, The Study Technology, alternative education

Obsah:

Úvod:	9
Původ a vznik organizace Basic	10
1.1. Původ organizace	10
1.2 Důvody ke vzniku organizace Basic	11
1.3 Vznik organizace Basic	13
L. R. Hubbard	16
2.1 Život L. Ron. Hubbarda	16
2.2 Tvorba	19
2.3. Dianetika	20
2.4 Scientologie	21
2.5 Chod organizace Basic vzhledem k scientologii	22
Studijní technologie	24
3.1 Didaktika a metodika vyučování	24
3.1.1 Didaktika	25
3.1.2. Metodika	26
3.2 Nedostatek masy	28
3.3 Příliš strmý gradient	29
3.4 Nepochopené slovo	30
3.5. Můj pohled na Studijní centra Basic	32
Učitelé	34
4.1 Cíl výzkumu	34
4.2 Použitá metoda	34
4.3 Charakteristika respondentů	34
4.4 Formulace hypotézy	35
4.5 Zpracování údajů a analýza získaných informací	35
4.5.1 Zpracování odpovědí respondentů	36
4.6 Potvrzení či vyvrácení hypotézy	41
Ohlasy dětí a rodičů	42
5.1 Cíl výzkumu: děti	42
5.2 Cíl výzkumu: rodiče	42
5.3 Použitá metoda u dětí	43
5.4 Použitá metoda u rodičů	43
5.5. Charakteristika výběrového souboru	44
5.6 Formulace hypotéz	44
5.7 Zpracování údajů a analýza získaných informací: děti	44
5.8 Zpracování údajů a analýza získaných informací: rodiče	48
5.9 Porovnání úspěšnosti doučování vzhledem k času	53
5.10 Potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz	54
Závěr:	56
Seznam použitých zdrojů:	57
Seznam příloh:	60

Úvod:

Povědomí o Studijních centrech Basic není příliš široké. O jejich působení vědí buď rodiče dětí, které je navštěvovaly, nebo odborníci z odvětví pedagogiky a odborníci zabývající se problematikou náboženství a sekt, jelikož jejich původ i působení je často velmi diskutabilní vzhledem k využívání jejich studijní technologie, která byla vymyšlena kontroverzní postavou L. Ron Hubbarda. Práce se zabývá jak názory odpůrců, tak příznivců tzv. scientologie, jejímž zakladatelem je také L. Ron Hubbard, na niž jsou centra ideologicky napojena.

Práce se snaží podat informace o původu těchto center a zaměřuje se i na metody, které jsou během doučování v centru využívány. Ve výzkumné části je kladen důraz na názory rodičů i dětí využívajících služby těchto center a opomenuti nejsou ani ti učitelé, kteří díky svému pedagogickému vzdělání a zároveň působení v centrech Basic mají možnost porovnání.

Téma této práce jsem si vybrala proto, že jsem v tomto centru sama působila jako učitelka. Zmínit ovšem musím, že jsem po roce a půl z tohoto centra odešla, jelikož jsem nechtěla podstupovat scientologické kurzy a protože po mně byly vyžadovány aktivity, které mi přišly v rozporu se zdravým rozumem. Za tuto zkušenost jsem vděčná, ale jsem velmi ráda, že ji mám již za sebou.

Původ a vznik organizace Basic

1.1. Původ organizace

Studijní centrum Basic vzniklo na základě obdobných center, která jsou rozšířena v Dánsku. Tato centra se nazývají Fegu a působí již od roku 1974. Zakladatelkou center Basic v České republice je paní Andrea Macháčková a pan David Kaliberka. Paní Macháčková dala svolení a vyplnila dotazník, na jehož základě je část této kapitoly postavena.

Zakladatelka center Basic již od roku 1997 působí v oblasti Aplikované scholastiky, již do České republiky přinesla v podobě anglické školy Lite. Dle serveru r-factor přenechala tuto aktivitu Evě Řehořové a odešla do nejvyšší scientologické organizace See Org a studijní centrum založila po návratu z této organizace. Aplikovaná scholastika je těsně spjata s osobností L. Ron Hubbarda a scientologií. Více o těchto dvou pojmech bude řečeno v druhé kapitole.

„Applied Scholastics byla založena v roce 1972 americkými pedagogy, kteří dosáhli výjimečných výsledků pomocí vzdělávacích metod amerického autora, humanisty L. Ron Hubbarda. Posláním Applied Scholastics je dodávání efektivních vzdělávacích služeb a publikování materiálů, které jsou založené na významných objevech L. Ron Hubbarda v oblasti vzdělávání. Tyto metody a strategie výuky a učení, známé pod společným názvem studijní technologie, zahrnují komplexní porozumění skutečným bariérám v učení a přesnou technologii, jak tyto bariéry překonávat.“
(Studijní centrum Basic, on-line)

Applied Scholastics v překladu Aplikovaná scholastika neboli praktický vzdělávací systém je neziskovou organizací, jež tedy jako svůj cíl prezentuje zlepšení celosvětového stavu vzdělání. Ačkoliv se Aplikovaná scholastika distancuje od náboženství scientologie, jak řekl její ředitel Bennetta Slaughter v roce 2003, podle některých názorů prezentovaných na www.studytech.org/asi.php na ni nelze pohlížet jako na zcela oddělenou organizaci, neboť se scientologií má velké množství vazeb, přinejmenším díky zakladateli scientologie, jehož objevy společnost propaguje.

Zakladatelka center Basic v dotazníku říká, že se o Aplikované scholastice dozvěděla náhodou v roce 1996 na semináři, kde působila jako překladatelka, a na kterém zástupce APS tuto aktivitu představoval. Díky tomuto projektu se také

dozvěděla o centrech Fegu a rozhodla se tuto aktivitu přinést do České republiky.

Její hlavní pohnutkou byla především pomoc dětem, které mají problémy se studiem jako takovým, ale také dětem označovaným jako dyslektici, dysgrafici apod. Za mého působení v centru jsem se setkala s názorem, že někteří členové jsou proti označování jako dyslektik či dysgrafik. Nesouhlasí s tvrzením, že tyto specifické poruchy učení jsou způsobeny poškozením mozku, a věří, že doučování je může zcela odstranit. Z nejnovějších výzkumů ovšem vyplývá, že tyto dysfunkce jsou skutečně způsobeny mozkovou poruchou. *„Nový výzkum potvrzuje dosavadní teorie, že lehké mozkové dysfunkce jsou skutečně neurologickým problémem. Ukázalo se, že aktivita temporálního mozkového laloku dyslektiků je při čtení mnohem méně aktivní než u zdravých lidí. Podle lékařů je tento objev významným krokem k pochopení a léčbě této poruchy.“* (Časopis Dáma, on-line)

1.2 Důvody ke vzniku organizace Basic

Předtím než mohlo vzniknout první studijní centrum, bylo zapotřebí zjistit, zda je tato služba v České republice potřebná. Bylo tedy nutné zmapovat, kolik dětí v České republice trpí specifickými poruchami učení. Dle zpráv Národního informačního centra pro mládež dostupných na serveru ICM.cz: *„Specifických vývojových poruch učení je několik typů. Jedno dítě může mít příznaky jedné či více poruch. Současné statistiky uvádějí, že těmito problémy trpí až 6,5% žáků. Jde o to, jestli jsou všechny udané diagnózy skutečné, nebo je jen někteří rodiče zneužívají k omluvě svých ratolestí.“* (Čákiová, 2009)

Z článku uvedeného v Mladé frontě dnes vyplývá, že neustále přibývá počet takto diagnostikovaných dětí. *„Školáků s poruchami učení výrazně přibylo. Zatímco před patnácti lety seděla ve školních lavicích jen dvě a půl procenta dětí, které mají kvůli potížím se čtením a psaním nejrůznější úlevy, nyní je jich o čtyři procenta víc.“* (Blažková, 2006) Jenže toto není údajně způsobeno tím, že by se rodilo tolik dětí s těmito problémy, ale: *„Pravá příčina zvyšujícího se počtu “postižených“ dětí tkví v tom, že je módní “diagnóza“ pro žáky, kterým nejde učení, ale i pro školy výhodná. Psychologové to považují za vážný problém.“* (Blažková, 2006)

Dle metodického pokynu ministryně školství: *„Žákem se specifickými poruchami učení nebo chování je ... žák, u kterého se specifická porucha projevuje*

v oblasti učení motorických dovedností nebo matematických dovedností nebo jazykových dovedností včetně písemného projevu, nebo žák se specifickými poruchami v oblasti sociálních dovedností, tj. chování, u kterého bylo toto postižení potvrzeno na základě psychologického a speciálně pedagogického vyšetření.“(Buzková, 2004)

Někdy se stává, že rodiče si myslí, že ve Studijním centru Basic se děti také diagnostikují. Toto není pravda, jelikož centra k tomu nemají oprávnění ani prostředky a jejich pracovníci k tomu nejsou nikterak vyškoleni. *„Zjišťování a diagnostiku specifických poruch učení provádí pedagogicko-psychologická poradna, případně speciálně pedagogické centrum se zaměřením na žáky s vadami řeči, diagnostiku specifických poruch chování provádí pedagogicko-psychologická poradna nebo středisko výchovné péče.*“(Buzková, 2004)

Dalším důvodem, který je nutné zmínit, proč by studijní centra měla existovat, je fakt, že děti ztrácí zájem o četbu. Proč tomu tak je, není v podstatě jasně dané. Můžeme se zamyslet například nad názorem prezentovaným na metodickém portálu RVP.cz, kde je řečeno: *„Když si zpětně připomínám texty z učebnic a z čítanek, tak je také patrný důvod úpadku zájmu o čtení. Texty sice vyhovují při výuce učiva a splňují představu skladby čtenářských textů pro žáky 1. -5. třídy. Splňují jej ovšem z pohledu didaktika a učitele. Co na to říká samotný žák, pro kterého jsou určeny, to nikoho nezajímá.*“(Brom, 2008)

Další důvod, proč děti v současné době ztrácí zájem o četbu, může být i tento: *„Z rodin vymizely chvíle, kdy si děti sedly s rodiči a soustředěně poslouchaly, co jim přečte některý z rodičů z knížky.*“(Suchohradský,2003) Dalo by se tedy říci, že ani rodiče nepodporují u dětí o knihy zájem a doba počítačových her také pozitivně nepřispívá k zájmu o četbu.

Podle článku uvedeného v Mladé frontě dnes se poslední velký výzkum o dětských čtenářích uskutečnil v roce 2003 a tvrdí, že čtvrtina dětí nečte vůbec, další čtvrtina denně alespoň chvíli a sedm procent deseti- až čtrnáctiletých čtenářů čte náruživě několik hodin denně. (Mladá fronta dnes, 28. 3. 2009 Co opravdu čtou naše děti) Dále je zde také uvedeno, že asi polovina dětí přečte jednu knihu za měsíc.

V současné době se veřejné instituce snaží podporovat čtení. Je všeobecně známé, že čtení u dětí podporuje fantazii a představivost, mají lepší slovní zásobu a umějí se tak také lépe vyjadřovat. Existuje program: Celé Česko čte dětem. *„Jeden z protagonistů kampaně, Michal Horáček, shrnuje efekt následujícím způsobem: Nejlepší investice je do vzdělání a není vzdělání bez čtení.*“(Kubičková, 2009) To samé

prosazuje i Basic.

1.3 Vznik organizace Basic

Pro založení Studijních center Basic nebylo z hlediska právní stránky nutné žádné velké akce. Jak sama zakladatelka říká, založení bylo poměrně snadné, jelikož je u nás nutný pouze živnostenský list. A jelikož tato služba spadá dle živnostenského zákona mezi volné živnosti, není třeba ani žádné speciální vzdělání. Teprve později, když byla získána potřebná velikost, bylo zažádáno o zaregistrování Basic jako neziskové organizace, a to obecně prospěšné společnosti. Tohoto statutu bylo dosaženo dne 13. 1. 2006.

V zakládací smlouvě obecně prospěšné společnosti „Studijní centrum Basic, o.p.s.“ jsou vypsány tyto druhy poskytovaných služeb: A. organizovat a zajišťovat doučování studentům se studijními problémy, a to zejména se čtením a psaním, B. rozvíjet vzájemnou spolupráci pedagogů, rodičů, studentů, příslušníků etnických menšin a sociálně slabších tříd C. spolupracovat s podobně zaměřenými neziskovými organizacemi v České republice i zahraničí, D. dodávat přednášky o studijní technologii pedagogům, studentům, rodičům, příslušníkům etnických menšin a široké veřejnosti E. poskytovat školení lektorů, pedagogů i dalších osob včetně poskytování příslušných studijních materiálů.

Všechny tyto druhy služeb jsou opravdu poskytovány. Je ale nutné podotknout, že doučovací sezení je službou placenou. Přednášky pro rodiče a veřejnost jsou poskytovány zdarma. Spolupracuje se i se školami, ať již jde o přednášky pro učitele nebo formou spolupráce při různých soutěžích organizovaných jednotlivými centry. Množství spolupráce a vzájemných akcí záleží na jednotlivých centrech.

Složitější a především více časově náročná již byla pro zakladatelku center příprava materiálů, které byly vytvořeny na základě materiálů dánských. Toto sestavování trvalo přibližně rok a zakladatelka také strávila týden v Dánsku, kde se s těmito materiály osobně seznamovala a poznávala i samotný chod center Fegu.

První studijní centrum vzniklo 15. října 2002 v Praze. V pilotním programu byla první učitelkou sama zakladatelka. Úplně první studentkou byla Michaela Mrázková, její matka se na základě výsledků dcery v doučování sama stala učitelkou.

V Dánsku již existují i celé školy, které pracují na základě studijní technologie.

V České republice tuto aktivitu zorganizovala Mgr. Svatava Kovářová, která vede Studijní centrum Basic v Brně. V září roku 2009 otevřela první školu v České republice, která s dětmi pracuje dle studijní technologie. Její sídlo je v Brně a ředitelkou je již zmíněná Mgr. Kovářová, která již má zkušenosti s vedením základní školy.

Dánské školství je velmi přívětivé k soukromým školám. Na stránkách dánského ministerstva školství je možno nalézt text, který se týká dánského soukromého školství a kde je řečeno: *„Okolo 13% všech dětí na základních školách (zahrnující i dobrovolnou jednu předškolní třídu) navštěvuje soukromou školu. V roce 2006 přibližně 91 000 dětí navštěvovalo 491 soukromých škol, zatímco 690 000 žáků navštěvovalo státní školy, kterých je přibližně 1600.“* (Dánské ministerstvo školství, on-line) Z tohoto článku dále vyplývá, že v Dánsku jsou soukromé školy finančně podporovány státem bez ohledu na jejich ideologické, náboženské, politické nebo etnické motivace v pozadí jejich založení.

V České republice se ministerstvo školství distancuje od některých aktivit scientologické církve. Příkladem může být prohlášení ministerstva k aktivitám scientologů v oblasti primární protidrogové prevence, kde se uvádí: *„Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) se distancuje od aktivit scientologů v protidrogové oblasti ČR a považuje je za rizikové pro mládež i dospělé.“* (r-factor, on-line) Dále např. Studijní centrum Basic v Hradci Králové má neshody s královéhradeckým biskupstvím, jelikož biskup vydal upozornění proti Studijnímu centru Basic v Hradci Králové, na základě jejich kontaktování o programech v doučování. *„Upozorňuji, že studijní centrum je ideově přímo navázáno na tzv. scientologii a jejího zakladatele Donalda Lafayetta Hubbarda. Studijní centrum uvádí, že používá „studijní technologii“, „aplikovanou scholastiku“ a operuje s dalšími rádobý vědeckými pojmy. Pro scientology je typické, že se kryjí množstvím kladných referencí a vytváří si dobrou image. Účinek na klienta jejich kurzů může být zpočátku skutečně prospěšný, avšak scientologii používané metody vedou k manipulování osobnosti. Nehledě na vysoké a stupňující se ceny všech scientologických „služeb“, které klienta značně vyčerpávají. Scientologická církev a její dceřiné aktivity jsou řazeny mezi nebezpečné sekty. Vzhledem k těmto skutečnostem důrazně před touto iniciativou varuji a doporučuji nevstupovat s nimi v jakýkoli kontakt.“* (Duka, 2008)

Toto tvrzení je potřeba podrobit rozboru. Je pravdou, že Studijní centra Basic pracují s metodou- studijní technologií, která je spjata se jménem L. Ron Hubbarda, na druhou stranu tato metoda není dle mého názoru nijak manipulující a opravdu se snaží

pomoci s problémy v učení. V centru nejsou děti ani rodiče seznamováni s dalšími aktivitami scientologie. Pouze učitelům je doporučováno, aby se neustále vzdělávali, ale na mysli je právě cesta scientologických kurzů. Dále jsou scientologické metody používány v administrativě, což ovšem také není nijak nebezpečné pro rodiče ani děti. Co je ovšem diskutabilní, je fakt, že rodiče platí za služby a část jejich zaplacených peněz jde právě scientologické organizaci jako poplatek za know-how, takže tito rodiče nevědomky financují tuto aktivitu. „*V Basicu není prezentováno, že část vysokého poplatku, který se za služby platí, odchází do struktur scientologické církve. To znamená, že každý zákazník Basicu přímo finančně podporuje scientologickou sektu. A ve většině případů o tom nemá ponětí (pokud není sám scientolog nebo klient Business Success)*“ (R-factor, on-line)

L. R. Hubbard

2.1 Život L. Ron. Hubbarda

Práce s dětmi je ve Studijním centru Basic založena na tzv. studijní technologii, o které bude řeč v příští kapitole. Tato technologie byla vytvořena na základě pozorování L. R. Hubbarda.

Na L. R. Hubbarda existují dva odlišné názory. Jeden pochází ze strany scientologů, kteří ho jako svého zakladatele vidí v tom nejlepším světle. Ten druhý je od jeho odpůrců, kteří ho považují za šarlatána. Jelikož je zakladatelem scientologie, je často publikován jeho údajný výrok: „Nejsnazší cestou, jak si vydělat peníze, je založit nové náboženství.“ Toto tvrzení je ale jeho stoupenci popíráno. *„Ať už je pravda jakákoliv, Hubbard založil nové náboženství a vydělal spoustu peněz.“* (Barrett, 1996, str. 340) Na celém světě je nyní několik milionů jeho stoupenců a scientologie i po jeho smrti přetrvala.

Lafayette Ronald Hubbard se narodil 13. 3. 1911 v Nebrasce v rodině námořníka Harryho Rosse Hubbarda a Ledory May Hubbardové. Vzhledem k zaměstnání jeho otce se rodina často stěhovala a Hubbard tak navštívil nesčetně zemí. Byl ovlivněn i svou matkou, která jako vystudovaná učitelka svého syna vzdělávala a pomáhala mu především v době, kdy byl nucen často měnit školy.

Díky častému stěhování měl ale Hubbard možnost setkávat se rozličnými kulturami. Scientologové dokonce tvrdí, že již jako malý se stal pokrevním bratrem indiánů kmene Černonožců. Díky tomu byl zasvěcen do tajů indiánského způsobu života, jeho legend a zvyků

Jak již bylo řečeno, Hubbard hodně cestoval. Jedna z jeho prvních cest směřovala do Asie. Poznal se tak s kulturou Dálného východu, navštívil buddhistické kláštery v Číně. Procestoval Japonsko, ostrov Guam, Filipíny a další místa. Vše zaznamenával do deníků.

Po návratu z těchto cest se vrátil ke studiu. Avšak již tato část jeho života je rozporuplná. První z verzí tvrdí, že po studiu na Woodwardově škole pro chlapce zahájil studium jaderné fyziky na Univerzitě George Washingtona. Zde se ale objevuje i názor, že se sice zapsal na studium nukleární fyziky při studiu dalších předmětů, avšak že z něj

propadl. „Zabýval se zde rovněž otázkami adaptace člověka na nové podmínky technické civilizace a stal se členem redakčního týmu časopisu *Washington Herald*.“ (Wolf, 2000, str. 50) V této době získal ocenění za své literární výtvoř. A údajně se rozhodl, že určí, jakým způsobem pracuje lidská mysl, jelikož se domníval, že na světě není nikdo, kdo by se alespoň blížil k jejímu pochopení.

Můžeme se ovšem setkat i se zcela odlišnými a nekompromisními názory na osobnost L. R. Hubbarda. „*Praktikující scientologové by se jistě divili, co za pomatence stálo u zrodu jejich kultu. Lafayette Ronald Hubbard byl nejspíše zamíndrákovaným jedincem, u kterého se po vědeckém zneuznání začala projevat fantazie hraničící s šílenstvím. Nikdy nedokázal dostudovat, a tak se z něj brzy stal průměrný spisovatel sci-fi brakové literatury.*“ (Sillmen, 2008) Zmiňovaným zneuznáním měl autor článku nejspíše na mysli kritický postoj lékařských institucí, které jeho dílo považovaly za nevědecké. V roce 1952 Americká lékařská společnost vystoupila proti dianetice, kterou Hubbard vytvořil jako vědu způsobující duševní rozvoj. „*Negativní mediální kampaň ze strany AMA byla možná také prvním činitelem, který způsobil to, že se scientologové po celou svou historii od svého vzniku ostře distancují od činnosti psychiatrů a psychologů a publikují o nich mnoho negativních informací.*“ (Velechovský, 2008) Definice Hubbardovy literatury jako brakové je nutno nechat na posouzení každého čtenáře. Hubbard byl činný a jeho knihy byly a jsou stále čtené, například mezi příznivci hororového žánru. Jeho dílo *Fear* vydané již v roce 1993 pod názvem *Děs* je od září 2008 nabízeno na internetové stránce www.horror.cz s titulem *Strach*. Větší pozornost bude jeho tvorbě věnována v následující části této kapitoly.

Hubbard opravdu opustil univerzitu a opět se vydal na cesty, na něž si vydělával psaním. Dle scientologů vedl dvě expedice, a to Karibskou filmovou expedici a Západoindickou mineralogickou na ostrov Portoriko. D. V. Barrett se ve své knize zmiňuje o některých konfliktních částech Hubbardova života. K těm patří právě ono výzkumnictví. Hubbardovi oponenti sice souhlasí, že byl zcestovalý, ale zároveň tvrdí, že „*jeho nároky na výzkumnictví jsou fiktivní, nebo alespoň značně přehnané.*“ (Barrett, 1996, str. 340)

Po návratu začal psát pro časopis *Thrilling Adventures*. Pracoval i na scénářích a zároveň během této doby zkoumal lidskou mysl. Došel k závěru, že společným jmenovatelem existence je přežití. „*To, že se člověk snaží přežít, nebylo novou myšlenkou. To, že právě tato motivace je jednoduším základním společným jmenovatelem existence, však ano.*“ (údaj neuveden, 2006, str. 13)

V roce 1941 získal oprávnění k řízení plachetnic na všech oceánech a téhož roku, při vstupu USA do světové války, začalo jeho působení v americkém námořnictvu. Byl vyslán jako důstojník do Austrálie. „*Za války se seznámil s díly z oboru psychologie a psychiatrie a v roce 1950 publikoval knihu Dianetika- moderní věda o duševním zdraví, od níž si sliboval revoluci v přístupu k otázkám lidské duše.*“ (Vojtíšek, 2004, str.258) Během bojů byl však zraněn tak, že na čas oslepl. „*Tvrdil, že během pětileté vojenské služby v námořnictvu USA za druhé světové války utrpěl zranění nohou, oslepl a dvakrát ho lékaři prohlásili za mrtvého. Zdraví se mu vrátilo, jak říká, jen díky principům dianetiky.*“ (Langleyová, 1993, str.110) Tato část jeho života je však také prezentována jako léčba na psychiatrii a léčení vředu na dvanácterníku. Byl hospitalizován v námořní nemocnici v Oaklandu v Kalifornii. Zde bylo hodně zraněných, na kterých dle scientologů Hubbard zkoušel své domněnky, že tělo je řízeno myslí a ne naopak. Místní lékaři podávali vojákům hormony, protože nebyli po traumatech, která zažili, schopni vstřebávat do těla bílkoviny. Tato léčba ovšem fungovala pouze u některých z nich. Hubbard zde začal využívat techniky k odstranění duševních bloků a stav těchto pacientů se zlepšil. To pro něj bylo důkazem, že funkce řídí strukturu. „*Vypracoval vlastní teorii a metodu, kterou nazval dianetika, a začal úspěšně provozovat praxi. Jeho první dianetické středisko v Los Angeles brzy navštěvovali herci a jiné významné osobnosti z okolí Hollywoodu. Jeho první odborná publikace o dianetické metodě a jejích principech s názvem „Dynamické síly života“ vyšla v roce 1948. Tak se začala rodit scientologie, již Hubbard charakterizoval jako Terra inkognita: lidská mysl.*“ (Wolf, 2000, str.51) Jelikož jeho dílo nebylo přijato ze strany Americké lékařské asociace a Americké psychiatrické asociace, rozhodl se vytvořit příručku pro oslovení veřejnosti. Ta vyšla 9. května 1950 pod názvem „Dianetika: moderní věda o duševním zdraví“. Kniha se stala bestsellerem. Vyšla i ve Velké Británii a Itálii. Během let 1950 -1955 konal Hubbard přednášky o své nové metodě-dianetice.

V roce 1951 pak vydává knihu „Věda o přežití“, kde vysvětluje podstatu myšlení a emocionální škálu. A z toho všeho se postupně vyvinula scientologie. V roce 1954 byla vytvořena první scientologická církev v Los Angeles. Ta se poté rozšířila ve Spojených státech, Velké Británii, v Evropě a v Jihoafrické republice.

V roce 1959 se přestěhoval s rodinou do Anglie na panství Saint Hill Manor v East Grinstead v Sussexu, to se zároveň stalo světovým centrem scientologů. V září 1966 se stáhl z funkce výkonného ředitele a odjel na 7 let na moře.

Vyvinul program na léčení drogové závislosti. Dnes je tento program v České republice pod názvem Narcocon. V roce 1975 pokračoval v cestách po souši a zůstal v jihokaliifornské poušti až do roku 1979. Zde připravoval výukové filmy pro rozšíření scientologie.

Během roku 1983 cestoval po Kalifornii. Zde svůj výzkum dokončil. Jeho přednášky jsou zaznamenány na magnetofonových páskách. Zemřel 24. 1. 1986. Scientologie ovšem přetrvává.

2.2 Tvorba

L. R Hubbard byl, co se týče literární tvorby, více než činný. Psal hodně žánrů – dobrodružnou literaturu, cestopisy, westernové romány, fantasy a sci-fi. Se psaním začal už na univerzitě. „Získal nejprve literární cenu univerzity za hru „*Bůh se směje*“ a další úspěch přišel v roce 1934, když jeho dobrodružný příběh „*Zelený Bůh*“ vyšel v renomovaném nakladatelství v New Yorku.“ (Wolf, 2000, str.50) Od této doby také publikoval v časopisech články o letectví, cestování, detektivky i povídky. L. R. Hubbard psal pod mnoha pseudonymy, např. Rene LaFayette, Frederick Engelhart, Michael Keith, Ken Martin atd.

Jeho dalším literárním počinem byl Excalibur, který ovšem nikdy nevyšel. Dle scientologů v tomto spise na počátku roku 1938 shrnul výsledky svých výzkumů a představil to, co spojuje celé lidstvo. Tím společným je dle Hubbarda přežití. Proč se Hubbard rozhodl toto dílo nevydat, se dovídáme na oficiálních webových stránkách www.scientologie.cz, kde je řečeno, že autor v tomto díle neviděl terapii, ale pouze jakýsi odrazový můstek pro další výzkumy.

Jeho první dílo, ve kterém se začal zabývat dianetikou, mělo název „Dynamické síly života“. Tato kniha vyšla v roce 1948. Avšak původně se toto dílo jmenovalo „Dianetika: Původní teze“. Prvním impulsem pro její vydání byl již dříve zmiňovaný „výzkum“ ve vojenské nemocnici, kde se snažil odblokovat psychické zábrany u vojáků, na které nezabírala léčba.

Avšak všechny texty, které byly věnovány dianetice, vyšly souborně v roce 1950 pod názvem „Dianetics- The Modern Science of Mental Health“. Česky tato kniha vyšla v nakladatelství Návrat v roce 1997 pod názvem „Dianetika- moderní věda o duševním zdraví“. O této knize Myrtle Langleyová soudí: „Byla to vlastně příručka udělej si sám,

pokud jde o duševní zdraví.“ (Langleyová, 1993, str.110) Veškeré prameny se shodují, že kniha se stala bestsellerem. Toto byly i prvopočátky scientologie.

Další publikace, jež se věnovaly tomuto novému směru, byly „Scientologie-základy myšlení“ a „Scientologie-problémy práce“, které vyšly v roce 1956 a v roce 1960 navázala další s názvem „Žili jsme před tímto životem?“ V roce 1980 vyšel morální kodex „Cesta ke štěstí.“ „Svoji literární činnost dovršil pak v roce 1985 dílem „Boj až do konce“. Jeho součástí se stala dvě hudební relaxační alba „Mise Země“ a „Cesta ke svobodě“, která využívají hudbu k vyjádření principů scientologie.“ (Wolf, 2000, str.51)

Z jeho nenáboženské tvorby byla například kniha Bitevní pole Země roku 2000 zfilmována. V hlavní roli se představil John Travolta-stoupenec scientologické církve. V současnosti existují dvě vydavatelství zaměřená na literaturu L. R. Hubbarda. Jsou jimi New Era Publications International (vydává publikace po celém světě mimo USA) a Bridge Publications (vydává literaturu v USA).

2.3. Dianetika

Slovo dianetika je odvozeno z řeckého dia, což znamená skrz, a nous tedy duše. Volně přeloženo tedy skrze duši nebo také jak je řečeno v knize J. Wolfa „skrze myšlení“. Pomocí jejích metod lze dle scientologů dosáhnout oproštění od negativních zážitků z minulosti i minulých životů a zvýšit tak IQ, komunikační schopnosti, zbavit se pracovních a osobních problémů a psychosomatických nemocí.

V roce 1950 byla vydána kniha „Dianetika- moderní věda o duševním zdraví“. I dnes se na otázku „Co je to dianetika“ na oficiálních stránkách dianetického centra v ČR dočtete, že to je moderní věda o duševním zdraví. Dále je zde řečeno, bez náznaků skromnosti, že má odpovědi na tyto otázky: Co je to duševní zdraví?, Co zapříčiňuje duševní poruchu či nemoc?, Jak vlastně funguje lidská mysl a z čeho se skládá? A mnoho dalších. Dianetika je zde prezentována jako ryze praktická metoda, vycházející z nauky o lidské mysli: „*Je to moderní systém technik, které vedou ke zvyšování schopností a intelektu člověka, k jeho osvobození od zdrojů aberací, tj. odchylek od racionálního myšlení, a od psychosomatických onemocnění.*“ (Wolf, 2000, str.53) Po vydání „Dianetiky“ se po USA začaly zakládat dianetické organizace. Ty ovšem musely být zavřeny nejen kvůli kritickému postoji odborníků, ale i díky bankrotu. Dle knihy

Víry a vyznání byl toto zrod scientologie. „*Scientologii, která se vyvinula z předchozího dianetického výzkumu, však uznali za náboženství- jeho svobodu chrání americká ústava. Od té doby se scientologie rozšířila po celém světě.*“ (Langleyová, 1993, str.110)

Dianetiku a scientologii nelze dnes od sebe oddělovat. Scientologové vidí v dianetice metodu, která může pomoci zlepšit duševní stav člověka. Jak je řečeno v knize Z. Vojtíška, dianetiku její stoupeni považují za „technologii duchovního léčení“ a scientologii za „aplikovanou náboženskou filosofii“.

2.4 Scientologie

Po vydání knihy „Dianetika“, zahájil svoji činnost i Hubbardův Dianetický ústav pro studium lidského chování v New Jersey. Do roku 1955 Hubbard přednášel své myšlenky a vznikala stále další scientologická pracoviště. Co tedy scientologii charakterizuje?

Stále se vedou spory, zda je scientologie náboženstvím či ne. Ve většině knih věnujících se problematice sekt, najdete kapitolu zabývající se scientologií, avšak její stoupeni samozřejmě tento názor vyvracejí a tvrdí, že jde pouze o jakýsi návod, jak zacházet se životem. „*Kritici tvrdí, že L. Ron Hubbard proměnil dianetiku, svůj původní psychotherapeutický systém, ve Scientologickou církev kvůli daňovým výhodám, které mají náboženství.*“ (Barrett, 1996, str. 333)

Učení scientologie je řízeno spisy L. Ron Hubbarda. „*Jádrem nauky je víra v duchovní bytosti mimozemského původu (thétany), které sestoupily do hmoty a při průchodu mnoha minulými životy zapoměly na svůj božský původ.*“ (Vojtíšek, 2004, str.259) Tímto thétanem je každý člověk, ale kvůli zábránám z minulosti a také z minulých životů, jelikož scientologie věří v reinkarnaci, jsou jeho schopnosti oslabeny. Jejich znovunabytí je možné pomocí tzv. auditingů, při kterých osoba opět prožívá své špatné zážitky, a tím se očišťuje. Každý očištěný získává IQ nejméně 135 a je absolutně zdravý. Nutné je ovšem podotknout, že tyto služby nejsou zadarmo.

Scientologie má své vlastní bohoslužby každou neděli a dokonce vykonává obřady pro křest, svatbu a pohřeb. Při mši jsou pouštěny přednášky L. Ron Hubbarda z magnetonových pásků.

V této práci se nechci zabývat scientologií jako takovou, ale pouze její spjatostí

se Studijním centrem Basic. Je tedy nutné podotknout, že chod organizace je v mnoha oblastech založen na učení a kurzech scientologie.

Učitelé musí projít Komunikačním kurzem, Základní studijní příručkou a Učitelským tréninkem. Komunikační kurz a Základní studijní příručka jsou kurzy, které jsou dodávány široké veřejnosti. Učitelský trénink je určen pouze pro budoucí učitele Basicu a je dodáván ve Studijním centru Basic Praha.

Samotné doučování ve studijním centru je bez náboženských vsuvek. Jediným pojítkem se scientologií je kniha Učení jak se učit, která má pomoci s problémy ve studiu. Tato kniha ovšem pouze popisuje bariéry, které mohou nastat při studování, avšak nevnucuje žádné filosofické ani náboženské myšlenky.

Mimo vyučování se ovšem v rámci fungování organizace setkáváte se scientologií na každém kroku. Ačkoliv nikoho nenutí stát se scientologem, někteří se snaží víceméně nenápadnou formou nastrčit jejich myšlenky.

I chod organizace je založen na administrativních kurzech, které byly vytvořeny na základě děl L. Ron Hubbarda.

2.5 Chod organizace Basic vzhledem k scientologii

Administrativní chod organizace Basic je založen na scientologických metodách. Jednak se o těchto metodách můžete dozvědět z brožur, které jsou rozšiřovány scientologickou organizací, nebo si můžete zaplatit kurzy ve společnosti Business Success, která tyto kurzy dodává.

Každý učitel ve studijním centru si musí vést své vlastní týdenní statistiky, ze kterých se poté vytvoří týdenní statistiky pobočky a které se vždy do čtvrtka odpoledne musí poslat na centrálu do Prahy. Mezi tyto statistiky patří počet odučených hodin, studentské body (na každé hodině jsou dětem dávány studentské body za různá cvičení, která během doučování dělají), studentské body za hodinu, počet pohovorů a z toho registrovaných dětí a počet ukončení, čímž je míněno počet dětí, které skončí doučování, a je u nich dosaženo pokroku ve čtení, psaní nebo v jiném problému, kvůli němuž do centra přišli. Statistika jako věda je zde přetvořena do těchto statistik, ze kterých se pak vyhodnocuje celkový stav pobočky. Toto vyhodnocení se provádí na základě tzv. kondic. A jak je řečeno v jedné ze scientologických brožur „Etika a Kondice“: „*Kondice je stav existence*“. Jednoduše podle toho, zda vaše statistiky mají

tendenci růst, nebo naopak klesat, se vyhodnocuje vaše kondice a v této brožuře jsou popsány i jednotlivé kroky, které byste měli dělat, abyste se dostávali do stále vyšších kondic.

Každý učitel je povinen odevzdat své statistiky do středy večer, protože pracovní týden je zde od středy do středy. Pro někoho se tento fakt může stát dosti obtěžující záležitostí z různých příčin.

Součástí statistik pobočky je i zhodnocení uplynulého týdne, co za akce, schůzky apod. se podařilo a plán na nadcházející týden, tedy to, co byste chtěli zvládnout. Toto slouží především centrále v Praze, aby mohla porovnat počty roznesených letáků, inzerátů a dalších aktivit spojených s propagací centra s její úspěšností v počtu ohlasů, tedy kolik lidí zaujala nabídka služeb a zavolali, aby si domluvili bezplatný pohovor, a číslo, které nakonec z tohoto počtu vznikne, jako registrovaní žáci, tedy ti, kteří zaplatili zálohu na doučování.

Kromě jednotlivých plánů na každý týden si každá pobočka vytváří svou vlastní administrativní škálu, což je vlastně plán na delší časové období, který je doplněn o tzv. ideální scénu, které by chtěla dosáhnout.

Dále organizace pracuje s tzv. organizační tabulí, kde jsou popsány jednotlivé posty a úkoly, které mají tyto posty v popisu práce. K nim se jednoduše pouze připíše jméno pracovníka. Slouží k orientaci ve větším počtu lidí, aby se každý mohl kdykoliv podívat, co každý pracovník vykonává.

Pokud nastupuje nový pracovník, dostane tzv. klobouk svého postu, kde jsou opět tentokrát více dopodrobna popsány jeho úkoly. Někdy se v těchto kloboucích dočtete i takové úkoly jako je hlídání svátků a narozenin všech pracovníků pobočky, a dokonce úkol povinného zakoupení nějaké maličkosti v takovémto případě. Takže to občas vyvolává pocit hraného přátelství a přetvářky. Pokud ovšem přejdeme určité „mouchy“, je tento systém pro začínající učitele vhodný, neboť si kdykoliv mohou znovu připomenout, co mají v popisu práce.

Organizace Basic je spojena s díly L. Ron Hubbard a scientologií velmi těsně, co se týče jejího administrativního chodu. Doučování samotné je však od těchto vlivů odpoutáno a jediné, o co se snaží, je opravdu pomoci dětem, jejichž rodiče mají dostatek prostředků si tuto službu dovolit.

Studijní technologie

K možnosti stát se soukromým učitelem ve Studijním centru Basic je jednou z podmínek nastudování tzv. studijní technologie, kterou vyvinul L. R. Hubbard. Vyučování musí být v souladu s touto technologií. Dle scientologů je to soubor technik napomáhající u dětí i dospělých odbourávat postupně jejich nepochopení, která vznikla během studia. Základem je popis fyzických projevů jednotlivých bariér, tedy překážek, které brání pochopit, zapamatovat si a také umět látku použít v praxi. L. Ron Hubbard tyto bariéry definoval jako 1. nedostatek masy, 2. přeskočený gradient a za 3. nepochopené slovo.

O těchto bariérách se dozvídáme ze dvou knih. Jednou je Základní studijní příručka, která je určena spíše dospělým, a ta druhá Učení jak se učit, jež je využívána i ve Studijním centru Basic při doučování, aby si studenti osvojili základní dovednosti pro studium.

3.1 Didaktika a metodika vyučování

Pokud se tedy někdo chce stát učitelem ve Studijním centru Basic, k jeho přijetí není nutné pedagogické vzdělání, ale pouze kurzy založené na scientologii. Je nutné podotknout, že zásady, které jsou vštěpovány budoucím učitelům Basicu, jsou stejně tak dobře známé učitelům v českém školním systému. Na pedagogických fakultách je zdůrazňována názornost výuky, ve studijní technologii je tato zásada vtělena do první bariéry-nedostatku masy- tedy zásady, že děti mají mít skutečnou věc, o které se učí, nebo-li využívat obrázky atd. Příkladem nám může být psaní, na které se v centrech spolu se čtením především specializují. I v knize věnované především rodičům budoucích či současných prvňáků a ne odborníkům, jejíž část se zabývá typem studování, se píše: „*A tak- učíme-li se třeba písmenko- musí ho dítě vidět napsané, pokud možno v různých podobách, různými barvami a v různé velikosti. Hledá ho v knížce, v časopise, na kartičkách.*“ (Kutálková, 2000, str.23) Ve studijní technologii jsou ovšem přidány fyzické projevy, které nastanou u studentů, pokud se nedostatek masy projeví během výuky samotné.(bude vysvětleno)

Nutné je také podotknout, že určité pasáže ze studijní technologie jsou velmi

podobné učení Jana Amose Komenského. Například „*Žák musí vidět, že to, čemu se učí, není z Utopie nebo z Platónových idejí, nýbrž že jsou to věci opravdu nás obklopující, jejichž pravé poznání přinese pravý užitek pro život.*“ (Patočka, 1958, str.183) Neboli jak říká v knize Učení jak se učit L. Ron Hubbard: Učení není získávání více a více fakt, ale schopnost nastudované látky porozumět a použít ji v praxi. Avšak to, jestli L. Ron Hubbard vycházel z J. A. Komenského, nebo zda je „novodobým Komenským“, nebylo v žádných pramenech zmíněno.

3.1.1 Didaktika

L. Ron Hubbard nepředkládá žádnou učebnici didaktiky či metodiky jednotlivých vyučovacích předmětů. Svoji studijní technologii považuje za všemocnou a v podstatě tvrdí, že se každý může naučit čemukoliv, pokud k tomuto použije studijní technologii. I přesto se alespoň pokusíme určit jisté odlišnosti mezi školní didaktikou a vyučováním v centrech Basic.

„Slovo didaktika je řeckého původu. Didaskein znamená učit, vyučovat, poučovat, jasně vykládat, dokazovat. „ (Skalková, 2007, str. 13) Didaktika je tedy teorií vzdělávání. Zabývá se formami, postupy a cíli ve vyučování. Nyní se tedy můžeme pokusit nalézt odpovědi na otázky, v čem je tedy doučování ve Studijním centru Basic jiné než ve školách.

Za prvé se liší formou výuky. Jelikož jde o individuální doučování v počtu maximálně dvou žáků, je předem jasné, že tato forma vyučování je mnohem efektivnější než klasická výuka ve školních třídách, protože se učitel může věnovat každému konkrétnímu problému studenta, aniž by tím zdržoval zbytek třídy.

Vzhledem k tomu, že Studijní centra Basic nebyla vytvořena k vyučování nové látky, ale jako pomoc studentům, u kterých se objevily problémy s učením, dalo by se říci, že není vytvořen přesný postup k tomu, jak něco naučit, ale jsou spíše vytvořeny postupy, jak vyplnit mezery, které mohly vzniknout během školní výuky.

Zakladatelka studijních center Basic v České republice, Andrea Macháčková, se do vypracování materiálů a tedy i postupů, jak odbourávat mezery, pustila po setkání se zástupcem Aplikované scholastiky z Dánska. *„Zástupce Aplikované scholastiky z Dánska, který zde byl tehdy na návštěvě, mi řekl o tomto doučovacím programu a jeho výsledcích, což mě naprosto nadchlo a shodli jsme se, že by bylo skvělé něco takového*

začít i u nás.“ (Breníková, 2007)

Studijní centrum Basic v České republice tedy vzniklo na základě obdobných dánských center Fegu. Zakladatelka vytvořila program na český jazyk podle vzoru dánských materiálů. Jelikož původní záměr tkvěl v doučování čtení a psaní, byly vytvořeny přesné postupy, jak děti naučit jednotlivá písmena, poté slabiky, navázat tvořením slov a nakonec celých vět. K tomuto účelu byly vytvořeny kontrolní listy, dle kterých se s každým žákem pracuje.

Kontrolní listy byly zkoncipovány přesně podle studijní technologie od L. Ron Hubbard, tedy tak, aby bylo předcházeno jednotlivých bariérám ve studiu. (Bude vysvětleno v další části)

Cílem doučování ve Studijních centrech Basic je vyplnit mezery, které vznikly během školní docházky, zatímco škola má za cíl naučit zcela neznámému. Dle mého názoru jsou ovšem jednotlivé postupy vhodné i pro začátečníky ve čtení a jsou i případy, kdy do centra dochází předškolní děti.

Dá se tedy říci, že Studijní centra Basic si vytvořila vlastní didaktiku i vlastní didaktické pomůcky, díky kterým jejich výuka probíhá v souladu se studijní technologií, kterou propagují.

Je ovšem také nutno podotknout, že materiály jsou vytvořeny pouze pro čtení a psaní. Pokud se jedná o gramatiku, existují určité materiály, ale především se využívají běžně dostupné učebnice a pracovní texty.

3.1.2. Metodika

Metodika se zabývá metodami, které se využívají při výuce. Metoda vyučování ve Studijních centrech Basic je pro všechny obory stejná. Je jí studijní technologie- tedy především rozpoznávání jednotlivých bariér a jejich odbourávání. Studijní centra byla sice vytvořena pro pomoc se čtením a psaním, a jak již bylo řečeno, mají metody, jak těmto dovednostem učit. Na druhou stranu do centra dochází i děti z druhého stupně, které potřebují zvládnout matematiku, gramatiku, někdy i cizí jazyk. V takovýchto případech záleží pouze na učiteli, jak se k danému učivu postaví, jaké metody bude používat.

Před vlastním nastoupením do centra se musí nový učitel zúčastnit tzv. učitelského tréninku, který probíhá tři týdny v Praze. Zde jsou předloženy veškeré

informace, které se týkají doučování samotného. Budoucí učitelé prostudují jednotlivé kontrolní listy a jsou z nich přezkoušeni. Je zde i možnost podívat se na vyučovací hodinu. Učitelům jsou vštěpovány i zásady, jak se k žákům chovat. Didaktika ani metodika zde tedy není brána semestrálně, ale je shrnuta pouze do několika papírů, které musíte nastudovat a z kterých jste následně přezkoušeni. A jak již bylo řečeno, metody zde mají vytvořeny pouze pro výuku čtení a psaní.

Na druhou stranu je nutné podotknout, že se v současné době připravují materiály i pro výuku gramatiky, a dokonce i anglického jazyka.

Jelikož se tato organizace specializuje na čtení, psaní a gramatiku, dalo by se předpokládat, že je nutné projít alespoň základními testy, které se týkají české gramatiky. Takový test na základní gramatické jevy sice existuje, ale vyplňuje se teprve na začátku učitelského tréninku, tedy po absolvování dvou předešlých kurzů. Ale i tehdy má tento test pouze funkci orientační pro daného učitele, aby věděl, kde jsou jeho mezery, a mohl si je doplnit.

To, aby se učitelem nestal pologramotný člověk, má nejspíše zajistit osobnostní test, kterým musí každý uchazeč projít, ještě než započne kurzy. Tento test obsahuje otázky týkající se osobnosti, ale také inteligenční test. Tyto testy jsou však opět založené na objevech L. Ron Hubbarda. „*Když začal na začátku padesátých let L. Ron Hubbard studovat problémy organizace a managementu, bylo mu brzy jasné, že zde existuje vážný nedostatek fungujících systémů. To ho vedlo k tomu, že začal aktivně hledat základní principy přežití a expanze všech typů organizací a skupin.*

Díky tomuto výzkumu L. Ron Hubbard jako první objevil dovednosti, které člověk potřebuje k tomu, aby byl úspěšný. A s jeho hlubokým porozuměním základním principům života objevil a systematicky uspořádal jednoduché a praktické kroky, pomocí kterých jedinec může rozumně a jednoduše vytvořit organizaci, která vydrží a která bude dosahovat další expanze.“(Performia, on-line)

Je ovšem nutné podotknout, že tyto testy jsou do určité míry průhledné asi jako každé testy. Například na otázku, zda někdy míváte záškuby ve svalech, by jen málokdo odpověděl ano, i přesto že by tomu tak bylo. Tyto testy jsou využívány mnoha firmami při nabírání nových pracovníků. Bohužel si nemyslím, že osoby, které tyto testy využívají, vědí, že pochází od scientologické společnosti, kterou organizace Performia je.

3.2 Nedostatek masy

První bariérou, která brání ve studiu, je tzv. nedostatek masy. Masou je myšlena reálná věc, o níž právě probíhá studium. V knize Základní studijní příručka od L. Ron Hubbarda je tato bariéra přiblížena na příkladu řízení traktoru. *„Zkoušet naučit někoho něco bez masy, se kterou on potom bude pracovat, může způsobit, že to pro něj bude velice těžké. Představte si, že byste se snažili naučit, jak řídit traktor, a neměli byste přitom žádný, na který byste se mohli podívat!“* (Hubbard, 2004, str. 24) J.A. Komenský toto definoval takto: *„Usnadniš tedy žákovi práci, jestliže mu při všem, čemu ho budeš učit, ukážeš, jak se toho využívá v denním životě. To musí být naprosto všude, v mluvnici, v dialektice, aritmetice, geometrii, fyzice atd. Nestane-li se tak, všechno, co mu vyložíš, bude se mu zdát nějakými zjevy z Nového světa, a chlapec, jenž se stará, jsou-li ve skutečnosti takové věci a jak jsou, bude spíše v ně věřit nežli o nich vědět. Ukážeš-li však, k čemu všechno slouží, umožníš mu zcela, aby si byl vědom své znalosti a snažil se jich uplatnit.“* (Patočka, 1958, str.147) Zde vidíme, že jde o stejná tvrzení řečená pouze jinými slovy. Jediné nové, co L. Ron Hubbard přináší, jsou fyzické projevy této bariéry.

Dle Hubbarda sebou tedy každá bariéra nese své fyzické projevy. V jeho knize jsou popsány jako pocit zmačknutí, hrbení, točení hlavy. Člověk může vypadat jako mrtvý, nebo zrudlý a podrážděný. U nedostatku masy se nejčastěji vyskytuje především pálení očí a bolesti hlavy. Pokud nelze získat ke studiu masu, mohou být využity obrázky, fotografie a filmy, které jsou příslibem masy. *„Například, jestliže dítě studuje a udělá se mu špatně a objevíte, že příčinou je nedostatek masy, nejlepším řešením je dodat mu masu – předmět samotný nebo rozumnou náhradu – a jeho nevolnost se může rychle vytratit.“* (Hubbard, 2004, str. 35)

Jak již bylo řečeno, Studijní centrum Basic se soustřeďuje především na čtení, psaní a gramatiku. Zde by mohla vyvstat otázka, co je masou při čtení a psaní. Odpověď je jednoduchá – jsou to písmena samotná. Tuto masu zprostředkovává v centru modelína a seznamy jednotlivých písmen. Písmena, která děti vymodelují, představují onu masu. Ovšem ani toto není nic výjimečného a ojedinělého, jelikož, jak již bylo řečeno dříve, např. v knize Dany Kutákové První třídou bez problémů, je doporučováno, aby žáci viděli písmena napsaná v různé podobě různými velikostmi i barvami, hledali je v knihách i na kartičkách. Tedy doporučuje rodičům přesně to, co se dělá ve studijních centrech.

3.3 Příliš strmý gradient

V případě příliš strmého gradientu se jedná o učení krok za krokem, tedy postupně navazovat na předešlé dovednosti. Gradient znamená jednotlivý krok, který je nutný na cestě k cíli. V podstatě jde o rozkouskování jednotlivých velkých cílů na cíle menší, a tak lépe dosažitelné a logicky navazovat na dřívější vědomosti. Stejně jako zdůrazňuje J.A.Komenský: „*Ve školách tedy všechno učení buď uspořádáno tak, aby se všechno pozdější zakládalo na dřívějším, avšak dřívější, aby bylo utvrzováno pozdějším.*“ (Patočka, 1958, str. 156) Při této druhé bariéře ve studiu se dle Hubbarda její projevy jeví jako zmatenost a vířivý pocit v hlavě, tedy pokud by se zdálo, že se student jakoby houpe a má tendence upadnout, je to právě druhá bariéra ve studiu.

Veškeré vyučování ve Studijním centru Basic je zkoncipováno tak, aby se tomuto problému předcházelo. Proto i kontrolní listy, dle kterých se čtení a psaní vyučuje, jsou vytvořeny tak, aby vše šlo právě po gradientu, tedy krok po kroku. Děti se nejdříve učí samohlásky podle speciálně předepsaného postupu, který nezahrnuje pouze zásady gradientů, ale také masy. Pro co největší přiblížení čtení i psaní se využívá modelína, jak již bylo zmíněno výše.

Tato bariéra je opět přiblížena na konkrétním případu. V knize Základní studijní příručka byly k tomuto účelu využity motory. Jedná se o studenta, který přešel z jednoduchého typu motoru na složitější a je poněkud zmatený, tedy jsou na něm vidět projevy druhé bariéry. „*Všechny své potíže připisuje tomuto novému typu motoru. Ale potíže jsou ve skutečnosti na samém konci jeho studia prvního motoru, kde cítil, že tomu rozumí.*“ (Hubbard, 2004, str. 38)

Samozřejmě že i tato zásada je využívána ve školách, a to čistě v podobě toho, že se žáci učí určité věci, na které pak navazují další. Problém je ovšem v tom, že ve třídě je hodně dětí a těm, které mají problémy hned od začátku školní docházky, se učitelé nemohou věnovat individuálně, a proto se jejich problémy neustále prohlubují.

Zde ovšem přichází Hubbardova kniha s návodem, jak takovouto situaci vyřešit. Pokud tedy vyvstane problém, je třeba se vrátit ve studiu zpátky, tedy v našem případě k prvnímu motoru, do místa, kde se ještě necítil zmatený. Dle této knihy se právě zde objeví něco, co nebylo správně pochopeno. Pokud se toto odstraní, je student schopen pokračovat ve studiu dále. „*Když u někoho zjistíte, že je hrozně zmatený při činnosti, kterou má dělat, můžete si být jisti, že nikdy plně nepochopil první činnost.*“ (Hubbard, 2004, str. 47)

Tento návod lze uplatnit i mimo ručně zdatné činnosti. Pokud se projevy jako zmatenost vyskytnou například při studiu cizího jazyka, je nutné se vrátit do místa, kde vše ještě probíhalo bez problémů. Již zde se totiž mohlo vyskytnout něco, co nebylo plně pochopeno a procvičeno.

3.4 Nepochopené slovo

Třetí a zároveň nejdůležitější bariérou ve studiu jsou nepochopená slova. Z knihy je patrná tato definice: „*Nepochopené slovo je slovo, kterému nebylo porozuměno vůbec nebo mu bylo porozuměno nesprávně.*“ (Hubbard, 2004, str. 49) Při překračování nepochopených slov se u studentů projevují další tělesné reakce. Nejčastější je pocit prázdna v hlavě, tedy že si člověk například po přečtení jedné stránky vůbec nic nepamatuje. Dalším projevem je únava, pocit, že je duchem mimo či nervová hysterie. Dále sem patří útek, a to doslovný nebo obrazně řečeno zanechání studia. Ovšem existují i další teorie, které tvrdí, že děti, které neustále odbíhají od učení, jsou tzv. typy hmatového a pohybového učení. V knize Dany Kutálkové se o dětech, které ke své výuce potřebují pohyb, píše toto: „*Jako žáci potřebují tito žáci pohybu v klidu se nic nenaučí. Mají potřebu chodit po místnosti, taktovat si rukama, vypočítávat jednotlivé položky na prstech. Často potřebují vstát od stolu a projít se (důvod si vždycky najdou- mají žízeň, je jim teplo, zima,...)*“ (Kutálková, 2000, str.22) Dle Hubbardovy teorie by ovšem toto vše mělo být způsobeno pouze nepochopeným slovem. Jeho technologie nepřipouští výjimky.

V knize Michaela Šebka *Neklidné děti a jejich výchova* se nám nabízí další vysvětlení neposednosti dětí. Zabývá se zde teorií, která tyto potíže připisuje nedostatečnému vyžrání nervové soustavy. V kapitole s názvem *Dědí se neklid?* se autor zabývá otázkou vývoje nervové soustavy. Vzhledem k tomu, že každý člověk je jedinečný, má každý také jedinečnou nervovou soustavu a rychlost jejího zrání. Proto některé děti, ačkoliv již dospěly do let, kdy mají nastoupit do školy, nejsou schopny dostatečnou dobu udržet pozornost a soustředit se. „*Rychlost biologického vyžrání mozkových struktur a tím i osobnosti je určena také genetickým kódem. Proto vývoj a zrání centrálního nervového systému a osobnosti neprobíhá u všech dětí stejně rychle a stejně hladce, i když mají dost vnějších podnětů pro svůj rozvoj... Dítě se nedokáže ještě po delší dobu soustředit na zadaný úkol a vedlejší podněty příliš rozptylují jeho*

pozornost. V první třídě se pak jeví jako neposedné a nesoustředěné a nedokáže dodržovat školní pravidla, nebo jen s velkými obtížemi. Psychická nezralost pak znemožní dítěti vpravit se do role školáka, identifikovat (ztotožnit) se s ní. Postrádá pak motivaci pro školní práci. Problém je často v tom, že ani v pozdějších ročnících už tento nedostatek nedokáže dohnat, pokud zůstane bez odborné pomoci.“ (Šebek, 1990, str.27)

Důležitou roli by zde mohla hrát také zděděná impulsivnost po rodičích. „Dejme tomu, že dítě mohlo zdědit silné pudové založení. Jeho organismus vyrábí velké množství energie, které jeho psychický systém nestačí usměrňovat a regulovat. Vzniká nadbytečné napětí, které nachází ventil v neklidném, impulsivním a nesoustředěném chování. Jiná varianta zděděného se netýká pudového potenciálu, ale pomalejšího nebo defektního vývoje regulujícího já. Zaostává např. vývoj vnímání, řečového řízení, špatně se vyvíjí volní vlastnosti – tedy funkce důležité pro provádění činností, které vedou k bližším i vzdálenějším cílům. Všechny tyto funkce mají biologický základ. Jejich rozvoj sice závisí dosti podstatně na učení a procvičování a vůbec na hromadění veškeré životní zkušenosti, jsou zde však určité biologické limity.“ (Šebek, 1990, str.27)

Dle mého názoru by právě studijní centra mohla takovýmto dětem pomoci, ale souhlasím s autorem této knihy, že pouze po určité hranici. Zásadně nesouhlasím, že by studijní technologie odbourala veškeré problémy, ale může napomoci k jejich rychlejšímu zdoání.

Pokud takovéto problémy trvají od začátku školní docházky, může se stát, že se dítě nikdy neztotožní s rolí žáka a jeho problémy se tak přenáší do dalších školních let. Zde je proto důležité snažit se najít nějaké řešení. Vzhledem k mému působení v centrech si myslím, že dětem lze školu přiblížit, vylepšit jejich pohled na ni, ale bohužel většina dětí nebo spíše většina jejich rodičů si tento luxus nemůže dovolit, jelikož je to nad jejich finanční možnosti.

Dále také existují děti, které se velmi rychle při učení unaví. To je dle L. Ron Hubbarda také projev třetí bariéry. Jiný důvod, proč by tomu mohlo tak být, nám opět nabízí kniha paní Kutálkové. Tato teorie také vychází z nervové činnosti. „Když se dítě něco nového učí, dochází k dráždění té části mozkové kůry, která má příslušnou činnost na starost...Protože dráždění je velké, nastoupí také brzo velký útlum. Malé dítě z námahy usne, větší začne být unavené a neklidné. A nelze to považovat za neochotu zkoušet neseadnou činnost dál, je to prostě zákonitost nervové soustavy. Při přetížení elektrického vedení vyletí pojistky, aby nedošlo k větším škodám. V oblasti mozku je takovou pojistkou právě útlum.“ (Kutálková, 2000, str.30)

Autorka knihy jako řešení

nabízí začít dělat něco jiného. Nejlépe se odreagovat sportem, tedy nechat dítě jít na hřiště, protože pokud by tento problém nastal při psaní, kreslením by si dítě neodpočinulo.

Důvod, proč je třetí bariéra tou nejdůležitější, je právě to, že pokud nastane, často se řeší zanecháním studia. „*Nepochopené slovo určuje schopnost rychle se učit či porozumět nebo nedostatek této schopnosti, a to je věc, kterou se psychologové pokoušejí už po léta studovat, aniž by zjistili, o co se jedná.*“ (Hubbard, 2004, str. 64)

Pokud pozorujeme projevy nepochopených slov, je dle L. Ron Hubbarda důležité tato slova objasnit. Jestliže tedy cokoliv studujete, je doporučeno mít vždy po ruce slovník. Tato zásada je dodržována i ve Studijním centru Basic, jelikož každé centrum musí být vybaveno slovníky – a to Slovníkem spisovné češtiny, dále Slovníkem cizích slov a Etymologickým slovníkem.

3.5. Můj pohled na Studijní centra Basic

Studijní centrum Basic představuje svoji metodu jako něco jedinečného, bezkonkurenčního. Něco, na co nikdo jiný nepřišel. Avšak to, že je nutné probírané látky porozumět, je známo již od dob Komenského, který v jedné ze svých zásad důkladnosti při vyučování a učení ve Velké didaktice říká: „*Příroda vyvozuje všechno z kořene, odjinud nic...Z této zásady vyplývá, že vzdělávat řádně mládež, neznamena cpát do jejich hlav směsici slov, frází, výroků a myšlenek, sebranou ze spisovatelů, nýbrž otvírat jim porozumění pro věci, aby z něho jako ze živého pramene prýštily potůčky a jako by z pupenců stromů vyrůstalo listí, květy a ovoce, druhého pak roku aby zase z každického pupence vyrůstala nová větvíčka se svým listím, květem a ovocem.*“ (Patočka, 1958, str. 152) V této větě je obsažena jak třetí bariéra, tedy aby všemu bylo správně porozuměno, ačkoliv přímo nezdůrazňuje porozumění každému jednotlivému slovu, tak je zde i obsažena druhá bariéra, tedy aby vše šlo krok po kroku, což Komenský zdůrazňuje v návaznosti na další rok, kdy by z nového pupence měla vyrůst nová větvíčka, tedy aby bylo v učení na co navazovat. Ovšem pokud prolistujeme i současné základní učebnice pedagogiky, metodiky a didaktiky, zjistíme, že všechny zásady, které jsou popsány v knihách L. Ron Hubbarda, jsou v těchto knihách zmíněny pouze jinými slovy. Mohlo by to působit i dojmem, že L. Ron Hubbard pouze vzal všechny poznatky o těchto vědách, zúžil je a rozdělil do třech základních bodů, které

jsou srozumitelné i dětem.

Veškeré poznatky, které najdeme v knihách L. Ron Hubbarda, nepřináší nic nového, kromě toho, že jednotlivé bariéry mají fyzické projevy. Ale i tohoto si všímali a všímají autoři knih zabývající se problematikou vyučování. Nepřikládali ovšem jednotlivým projevům jednoznačný závěr. Pokusme se toto vysvětlit na příkladu. Dle studijní technologie L. Ron Hubbarda se dítě, které má nepochopené slovo, bude chovat rozržitě, bude neustále odbíhat na záchod, koukat z okna. Jak již bylo řečeno, L. Ron Hubbard nepřipouští výjimky, tedy podle jeho metody se bude s dítětem sedět nad textem tak dlouho, dokud nebudou vysvětlena všechna slova či symboly, a po tomto zdoluhavém postupu by dítě mělo být schopné se opět soustředit. Dle mých zkušeností z centra tomu tak opravdu může být. Ale může se stát, že dítě je prostě už jen unavené, potřebuje změnit činnost. Jak již bylo řečeno, učení je namáhavý proces a pokud se nervová soustava přetíží, je nutné změnit činnost, udělat přestávku.

Na druhou stranu se dětem ve Studijních centrech Basic věnují učitelé individuálně a mohou se zaměřit na konkrétní problém či problémy, které děti mají. Z výpovědí některých rodičů je často zřejmé, že učitelé ve školách často vidí své žáky pouze jako měnící se figurky, na kterých jim nezáleží. Není samozřejmě možné, aby se učitel věnoval pomalejším žákům individuálně, ale často se stává, že právě těmto žákům je jejich pomalejší tempo vyčítáno a někdy jsou zesměšňováni před celou třídou. Jako příklad poslouží slohové práce, které jsou často čteny jako odstrašující příklad za hromového výsměchu všech žáků třídy před provinilcem.

Je jisté, že by se dalo hodně změnit v českém školním systému. Především učitelé by své povolání měli brát jako poslání. Existují takoví jedinci, ale v mnoha případech nejsou učitelé vůbec motivováni. Ačkoliv lidé učící v Basicu jsou často nadšenci, neškodilo by, kdyby měli alespoň základní pedagogické vzdělání, sloužící k jejich vlastnímu srovnání pohledu na věc. Takoví lidé samozřejmě existují. Je několik učitelů, kteří učí nebo učili jak v základních či středních školách a zároveň v centrech Basic. A těmto učitelům bude věnována následující kapitola.

Učitelé

4.1 Cíl výzkumu

Výzkumem bylo zamýšleno zjistit názory učitelů na studijní technologii a její možné používání na běžných školách. Hlavním cílem bylo zjistit, zda si tito učitelé myslí, že by zavedení studijní technologie do škol zvládlo problémy s učením méně úspěšných žáků na běžných školách. V neposlední řadě bylo také záměrem zmapovat, jestli tito učitelé mají již s tímto aspektem výuky zkušenosti, tedy zda-li tyto metody zkoušeli v běžných hodinách používat, pokud studijní technologii znali již v době, kdy učili na běžné škole, a pozorovali zamýšlený účinek i při počtu žáků odpovídajícímu běžné školní výuce.

4.2 Použitá metoda

K zjištění názorů učitelů byla využita metoda strukturovaného rozhovoru. Tedy odpovědi na jednotlivé otázky byly získávány ústní formou a byly zaznamenávány na diktafon. Otázky byly předem dané a během rozhovoru nebyly kladeny žádné doplňující. Dotazník se skládal ze 7 otevřených otázek. Tato metoda byla zvolena vzhledem k přesně určeným podmínkám, které byly kladeny na respondenty vzhledem k jejich profesnímu zaměření. Těchto osob by nebyl dostatek, aby mohla být využita metoda dotazníku, a navíc takto lze získat přesnější názory a postoje jednotlivých dotazovaných. Všechny otázky byly otázkami otevřenými, ačkoliv na některé z nich se dalo odpovědět dichotomicky, tedy ano či ne.

4.3 Charakteristika respondentů

Učitelé, kteří byli požádáni o rozhovor, byli vybráni cíleně, a to tak, aby měli zkušenosti jak s výukou ve Studijních centrech Basic, tak s výukou na běžných školách, jelikož jedním ze záměrů bylo zjistit, zda-li tito učitelé zkoušeli tyto metody použít v běžných hodinách, a pokud ano, zda měli s těmito metodami úspěch. Z těchto důvodů nevyhovovali učitelé, kteří mají zkušenosti pouze s výukou ve Studijních centrech

Basic, a tím pádem nemají ani pedagogické vzdělání. O rozhovor bylo požádáno pět učitelů, z toho jeden muž a čtyři ženy.

4.4 Formulace hypotézy

Učitelé Studijních center Basic si myslí, že studijní technologie dokáže zvládnout problémy méně úspěšných žáků na běžných školách.

4.5 Zpracování údajů a analýza získaných informací

Jak již bylo řečeno, rozhovor byl strukturovaný, tudíž všichni dotazovaní odpovídali na stejné otázky a nebylo požadováno, aby své odpovědi jakkoliv doplňovali. První otázka se zaměřovala na praxi jednotlivých učitelů v organizaci Basic a na běžných školách. Na otázku číslo tři a čtyři byla požadována odpověď pouze pod podmínkou, že otázka číslo dvě, týkající se zapojování studijní technologie do výuky, byla zodpovězena kladně. Zbylé tři otázky se soustředily na názory týkající se studijní technologie ve smyslu její účinnosti na studenty a jejího hypotetického zavedení do běžné výuky.

Jednotlivé otázky byly formulovány takto:

- A. Jak dlouho jste učil/a(učíte) na běžné škole a jak dlouho ve studijním centru?
- B. Zapojujete (zapojoval/a jste) do svých hodin některé postupy ze studijní technologie?
- C. Pokud ano, můžete uvést jak?
- D. Pokud ano, máte s těmito metodami u žáků úspěch?
- E. Myslíte si, že s používáním studijní technologie by se změnil pohled méně úspěšných žáků na školu?
- F. Dosáhli jste při doučování s pomocí studijní technologie vždy u studenta pokroku?
- G. Myslíte si, že s používáním studijní technologie na běžných školách by se zlepšil prospěch těchto žáků?

4.5.1 Zpracování odpovědí respondentů

Otázka číslo 1:

Jak dlouho jste učil/a(učíte) na běžné škole a jak dlouho ve studijním centru?

Účelem této otázky bylo zmapovat praxi jednotlivých respondentů, respektive délku období, kterou působí či působili ve Studijních centrech Basic a na běžných školách.

<i>Doba strávená v:</i>	Basicu (v měsících)	běžné škole (v měsících)
Respondentka číslo 1	18	240
Respondent číslo 2	17	6
Respondentka číslo 3	64	6
Respondentka číslo 4	36	48
Respondentka číslo 5	42	24

Z tabulky je patrné, že praxe jednotlivých respondentů je velice rozdílná z hlediska doby strávené jak ve Studijních centrech Basic, tak na běžných školách. Dva učitelé mají větší praxi na škole běžné a tři ve Studijním centru Basic. Nejkratší zkušenost s učením na běžné škole je půl roku a nejdelší 20 let. Nejkratší doba strávená ve studijním centru je rok a půl a nejdelší přes pět let.

Otázka číslo 2:

Zapojujete (zapojoval/a jste) do svých hodin některé postupy ze studijní technologie?

Na tuto otázku odpověděli ti dotazovaní, kteří pracovali ve Studijním centru Basic a na běžné škole současně, kladně.

Respondentka 1 uvádí, že tyto postupy používá, ale zapojovala je ještě předtím, než se o studijní technologii dozvěděla.

Respondent 2 uvádí, že ano, ale pouze formou vysvětlování pojmů, a to proto, že k tomu byl veden již od dětství od svých rodičů, aniž by věděli, že se tomu říká objasňování slov.

Respondentka 3 také odpověděla kladně a dodává, že ve velké míře.

U respondentek 4 a 5 je uvedena záporná odpověď, jelikož ve Studijním centru Basic začaly pracovat až poté, co odešly z běžné školy, tudíž neměly příležitost studijní technologii zapojit do hodin na běžné škole tak, jak ji popsanou poznaly ve studijním centru.

Z odpovědí je patrné, že učitelé se snaží některé postupy do hodin zapojovat, ale je třeba zdůraznit, že dva ze tří respondentů uvádí, že tyto postupy ve škole nepoužívají z důvodu, že by šlo o studijní technologii, ale proto, že jim to přijde přirozené a byli k tomu vedeni již od svých rodičů. Je tedy vidět, že tyto metody jsou využívány i na běžných školách, ale nemusí být využívány proto, že by se jednalo o studijní technologii, ale čistě o věci běžné z praxe. A samozřejmě i proto, že na pedagogických fakultách a v různých knihách zabývajících se výukou je zdůrazňováno (jak je i popsáno v teoretické části), že výuka musí být názorná, jasná a srozumitelná, tedy např. vysvětlování pojmů je věcí zcela logickou.

Otázka číslo 3:

Pokud ano, můžete uvést jak?

Respondentka 1 uvádí, že vždy vedla děti k tomu, aby si kreslily schémata a obrázky. V hodinách také zkoušela dramatizaci a pantomimické předvádění a hrála s dětmi hry založené na vysvětlování pojmů.

Respondent 2 udává, že jedinou metodu popsanou ve studijní technologii, kterou využívá, je vysvětlování pojmů.

Respondentka 3 uvádí více způsobů jako například používání obrázků a vysvětlování pojmů, nebo i aplikaci gradientu pro srovnání úrovně všech žáků ze třídy, když se jí na gymnáziu sešly děti z různých základních škol.

Zmiňované odpovědi jsou pro lepší přehlednost seřazeny v tabulce sestupně dle jejich četnosti výskytu.

<i>Způsob uplatňování studijní technologie na běžné škole</i>	Četnost výskytu
vysvětlování pojmů	3
obrázky	2
hry	2
gradient	1
bariéry	1
dramatizace	1

Je patrné, že vysvětlování pojmů je nejpoužívanější způsob, který učitelé využívají i na běžných školách. Na jeho používání se shodli všichni tři učitelé, kteří pracovali na běžné škole i v Basicu současně. Jak je ale řečeno již výše, každý, kdo navštěvoval běžnou školu, má jistě zkušenost s tím, že nové pojmy byly vysvětlovány, ačkoliv je třeba zdůraznit, že ve Studijních centrech Basic se objasňování pojmů věnuje opravdu velká část výuky a jsou vysvětlovány i pojmy, o kterých si učitelé na běžných školách mohou myslet, že by je děti již měly zvládat. Dva učitelé se poté shodli ještě na využívání obrázků a her.

Otázka číslo 4:

Pokud ano, máte s těmito metodami u žáků úspěch?

Respondentka 1 uvádí, že ano, a nijak dál odpověď nerozvádí.

Respondent 2 říká, že ano, protože děti pojmům nerozumí, a proto jim vysvětlování pomáhá danou věc pochopit.

Respondentka 3 ke kladné odpovědi přidává vysvětlení, že žáci se pak lépe soustředí, rozumí probírané látce a získávají chuť do učení.

Respondentka 4 sice na běžné škole tyto metody nepoužívala, ale uvádí, že je aplikuje na své dceři, což je podle ní v rámci vztahu matka a dcera neskutečné, jelikož má úspěch i přes apatii její dcery ke škole.

Respondentka 5 neučila v době, kdy věděla o studijní technologii, již na běžné škole.

Je vidět, že pokud učitelé využívají části studijní technologie při výuce

na běžných školách, mají s nimi u dětí úspěch. Toto je samozřejmě zcela pochopitelné, pokud se jedná o hry, jelikož děti mají hry velmi rády, a stejně tak při vysvětlování pojmů, kterým nerozumí, protože tak získávají lepší povědomí o probírané látce a učení je tím pádem pro ně příjemnější.

Otázka číslo 5:

Myslíte si, že s používáním studijní technologie by se změnil pohled méně úspěšných žáků na školu?

Respondentka 1 si myslí, že ano.

Respondent 2 si myslí, že ano, ale dodává, že pouze pod podmínkou, že by se věnoval těm méně úspěšným, a domnívá se, že ti, kteří teď učivo zvládají, by se nudili.

Respondentka 3 odpověděla, že ano, ale musela by se změnit materiální základna a přístup některých učitelů.

Respondentka 4 tvrdí, že ano, za podmínky, že by byla studijní technologie aplikována správně.

Respondentka 5 odpověděla, že ano, a nijak odpověď nedoplnila.

Všichni respondenti se shodli, že by se s používáním studijní technologie změnil pohled méně úspěšných žáků na školu. Někteří ovšem přidávají jisté dodatky, kterými podmiňují úspěšnost, jako je postoj učitelů, dostatek materiálu či správná aplikace technologie. Celkově se ale shodnou, že studijní technologie by těm méně úspěšným pomohla, na druhou stranu je zajímavé zamyslet se nad odpovědí respondenta 2, který si myslí, že ti nadanější žáci by se nudili.

Otázka číslo 6:

Dosáhli jste při doučování s pomocí studijní technologie vždy u studenta pokroku?

Respondentka 1 uvádí, že vždy ne.

Respondent 2 uvádí, že malého ano, ale dodává, že to bylo spíše vcítěním se do problému než použitím studijní technologie.

Respondentka 3 tvrdí, že v jednom případě ne, ale problém nevidí ve studijní technologii, ale ve špatném přístupu rodičů, kteří dítě nepodporovali, ale naopak podkopávali jeho sebevědomí. Dle názoru dotazované bez podpory rodičů nelze dosáhnout pokroku.

Respondentka 4 říká, že k malému pokroku dojde vždy, ale záleží na spolupráci a postoji rodičů.

Respondentka 5 odpověděla ano a odpověď nerozvádí.

Jedna respondentka uvádí, že ne vždy se podařilo dosáhnout pokroku za použití studijní technologie, dva respondenti se shodují, že malého ano, ale jeden dodává, že si nemyslí, že by to bylo studijní technologií, a dva respondenti se také shodují na tom, že velice záleží na podpoře rodičů, jinak nelze dosáhnout větších pokroků. To, že se dosáhne malého pokroku téměř vždy, je podle mého názoru dané tím, že se dítěti můžete v centru věnovat individuálně tři hodiny týdně. Za takové podmínky se musí dosáhnout malého pokroku i bez používání studijní technologie.

Otázka číslo 7:

Myslíte si, že s používáním studijní technologie na běžných školách by se zlepšil prospěch těchto žáků?

Respondentka 1 uvádí, že ne, a dodává, že pokud dá těmto dětem těžký test, tak nezvládají tolik jako studenti, kterým to jde. Uvádí, že z nestudenta nelze udělat studenta.

Respondent 2 si myslí, že ano a odpověď nerozvádí.

Respondentka 3 uvádí, že ano, pokud by se podle studijní technologie začalo učit od první třídy, ale pokud by se najelo na tuto metodu až ve vyšším ročníku, méně úspěšným dětem by trvalo déle, než by dohnaly ostatní studenty.

Respondentka 4 tvrdí, že známkování je pro ni velice subjektivní pohled a někdy i otázkou sympatií vůči žákovi, takže v odpovědi říká pouze to, že by se zlepšilo porozumění a schopnost dané věci použít, ale není si jistá, zda by to bylo oceněno i lepším prospěchem.

Respondentka 5 říká, že pokud by byly příčinou špatného prospěchu studijní bariéry, tak určitě.

Jedna respondentka si myslí, že s používáním studijní technologie by se prospěch žáků nezlepšil. Tři učitelé si myslí, že ano, a pro jednu respondentku je známkování natolik subjektivní záležitostí, že i když by se zlepšilo porozumění dané látce, tak si není jistá, jestli by se to projevilo na lepším prospěchu.

4.6 Potvrzení či vyvrácení hypotézy

Učitelé ze Studijních center Basic si myslí, že studijní technologie dokáže zvládnout problémy méně úspěšných žáků na běžných školách.

Ačkoliv si všichni dotazovaní učitelé myslí, že s používáním studijní technologie na běžných školách by se změnil pohled méně úspěšných žáků na školu, již ne všichni si jsou jisti, zda by se změnil také jejich prospěch. Jeden respondent si myslí, že by se zlepšil i prospěch a jeden je naopak proti tomuto tvrzení. Tři učitelé udávají, že ano, ale navíc dodávají, za jakých podmínek by se tak stalo.

Jelikož v současné době se na běžných školách hodnotí podle číselné stupnice od jedné do pěti, i problémy žáků se odvíjí od tohoto hodnocení. Přesto ne pouze známky dělají problémy slabším dětem ve škole. Jde především o pomalejší tempo, kvůli kterému mohou být často vystaveny posměchu nadanějších dětí, a také o postoj některých učitelů k pomalejším dětem. Respondentka 3 uvádí, že děti získávají chuť do učení, když používá studijní technologii, a stresy související s docházkou do školy často mizí.

Jelikož pouze jeden dotazovaný si myslí, že by se vůbec nezlepšil prospěch žáků na běžných školách s používáním studijní technologie, a všichni si myslí, že by se zlepšil pohled žáků na školu, můžeme tuto hypotézu považovat za verifikovanou.

Ohlasy dětí a rodičů

Tato kapitola byla zaměřena na zjišťování názoru dětí a rodičů, kteří Studijní centra Basic vyhledali jako pomoc s jejich problémy se školními povinnostmi. Byly vytvořeny dva dotazníky, jeden pro rodiče tak, aby byla vyvrácena či potvrzena hypotéza, že Studijní centra Basic dokáží pomoci dětem s jejich studijními problémy, pokud je navštěvují alespoň tři měsíce, a druhý tak, aby i děti mohly vyjádřit svůj názor na jejich působení v těchto centrech a na jejich pocit ze školní docházky po navštěvování doučování v centrech Basic.

5.1 Cíl výzkumu: děti

Hlavním cílem výzkumu zaměřeného na děti, bylo zjistit, zda-li se těm, které studijní centra navštěvovala nebo navštěvují, změnil pohled na školu pozitivním směrem. Jelikož centra byla vytvořena především pro žáky, kteří mají problémy s učením, bylo předpokládáno, že tyto děti školy příliš rády nenavštěvují, nebo se nerady učí a mají problémy se školními povinnostmi. Účelem tedy bylo zmapovat pocity dětí po navštěvování studijních center, pokud měly špatný pohled na školní docházku a s tím spojenými povinnostmi, tedy zda-li se pro ně docházka do školy stala příjemnější záležitostí. A samozřejmě také jejich názor na účinnost jejich návštěv souvisejících se školními výsledky.

5.2 Cíl výzkumu: rodiče

Cílem výzkumu, který byl zaměřen na názory a zkušenosti rodičů, bylo najít odpověď na otázku, zda centra dokáží pomoci dětem, které tam docházely alespoň tři měsíce, s jejich problémy v učení. Celkově bylo tedy snahou zjistit, zda-li jsou rodiče i děti spokojeni se službami center Basic a zda-li je tato aktivita v českém školním systému tedy potřebná. Jelikož dotazník nebyl rozeslán jen rodičům, jejichž děti do center docházely více než tři měsíce, (ačkoliv snahou bylo zjistit, zda jsou výsledky viditelné, pokud docházka na doučování trvá alespoň tři měsíce), je možné také porovnat to, jestli některým dětem centra dokázala pomoci i během kratší doby.

Zajímavé též bylo pozorovat, jak se klienti o službách těchto center dozvěděli. A jako doplňkovou otázkou se nakonec stala otázka, proč byla docházka ukončena, pokud se tak již stalo.

5.3 Použitá metoda u dětí

Pro zjištění názorů dětí na centra Basic a jejich pomoc s jejich školními problémy byla použita explorativní metoda – dotazník. Dotazník se skládal ze tří otázek, které měly všechny charakter otázek otevřených, ale bylo na ně možno odpověď i dichotomicky, tedy ano či ne. Forma odpovědi byla ponechána volnou z důvodu zájmu o vlastní vyjádření dětí, ale zároveň bylo možno odpovědět ano či ne, jelikož mladší děti často svůj názor neumí vyjádřit s dostatečnou přesností.

5.4 Použitá metoda u rodičů

K zjištění názorů rodičů, zda-li centra Basic dokáží pomoci jejich dětem se školními povinnostmi a s tím spojenými problémy v učení, byla také použita explorativní metoda – dotazník. Dotazník byl složen ze čtyř otázek. Otázky pro rodiče byly rozděleny tak, že dvě měly formu otázek otevřených, jedna otázka byla uzavřená a jedna otázka polouzavřená. Otázka číslo 2, tedy jestli dítě zvládlo problém, kvůli kterému studijní centrum vyhledali, byla otázkou tzv. nepravé dichotomie, jelikož bylo možno odpověď ano, ne či částečně. Čtvrtá otázka byla otázkou polouzavřenou, protože dávala možnost uvést jiný důvod, než jaký byl mezi předkládanými odpověďmi. Toto se nakonec stalo velmi nápomocným, jelikož v 5 dotaznících, které byly zodpovězeny, děti studijní centra stále navštěvují a pokud by tedy nebylo možno uvést jiný důvod než z nabídky, nebylo by tyto dotazníky možné do výzkumu zařadit. Toto se nakonec ukázalo výhodné i proto, že některá centra nebyla ochotna spolupracovat, nebo pouze formou dotazování se přímo v centrech, což by vzhledem k rozptýlení center bylo velmi časově náročné, a navíc ne všechny děti jsou do center doprovázeny svými rodiči, tedy by ani nebylo zajištěno získání informací také od zástupců dětí. Hlavní pobočka nacházející se v Praze odmítla rozeslat dotazníky a z reakcí některých center se také ukázalo, že nejsou samostatnými jednotkami, jelikož po žádosti o spolupráci se některá centra nejdříve radila s vedením pražské jednotky. Skutečnost, že některá Studijní centra Basic spolupráci odmítla, byla překvapující, jelikož tento výzkum by i samotným

centrům mohl poukázat, zda-li je jejich práce opravdu užitečná. Naproti tomu např. studijní centrum v Plzni žádalo o výsledky tohoto šetření, které jim ráda poskytnu, jelikož jejich díl na výzkumu je značný. O důvodech, proč tomuto výzkumu nebyla některá centra ochotna napomoci, můžeme pouze spekulovat, což není předmětem této práce.

5.5. Charakteristika výběrového souboru

Jak již bylo řečeno, do výzkumu byli zapojeni pouze rodiče a jejich děti, které navštěvovaly Studijní centra Basic, jelikož smyslem práce bylo zjistit, zda jsou tato centra v českém školním systému potřebná a zda-li i děti, které tato centra navštěvují či navštěvovaly, pozorují pokrok samy na sobě. O spolupráci byla požádána všechna centra v České republice, tudíž i výběrový soubor se měl skládat z respondentů z celé České republiky. Jak již bylo zmíněno, ne všechna centra byla ochotna spolupracovat formou, která jim byla nabídnuta, a proto jsou ve výzkumu zahrnuty jen některé pobočky, a to Čáslav, Ostrava, Plzeň a Dobříš.

5.6 Formulace hypotéz

Děti: 1. Dětem, které docházely do studijního centra Basic, se změnil pohled na školu pozitivním směrem.

Rodiče: 2. Studijní centra Basic dokáží pomoci dětem, které je vyhledávají kvůli problémům s učením, pokud je navštěvují alespoň tři měsíce.

5.7 Zpracování údajů a analýza získaných informací: děti

Dotazník pro děti byl složen ze tří otevřených otázek. Veškeré došlé dotazníky bylo možno použít, tedy celkový počet dotazníků dosáhl čísla 54.

Otázka číslo 1.

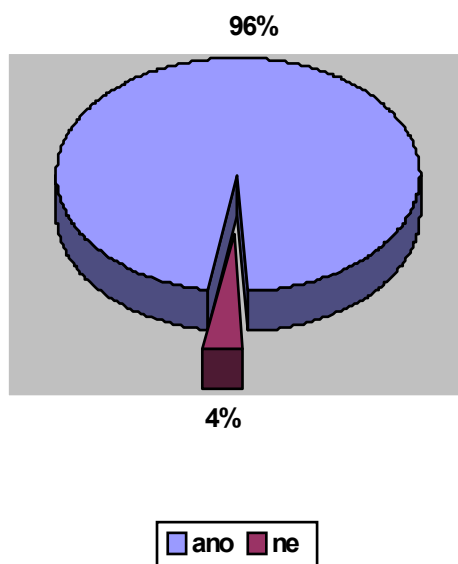
Líbilo se ti ve Studijním centru Basic?

Tabulka číslo 1

Abs. – absolutní četnost

odpověď	Abs.	%
ano	52	96
ne	2	4

Graf číslo 1: Radost z docházky do center Basic

Z tabulky vyplývá, že většině dětí se ve Studijním centru Basic líbilo. Některé děti ke svým odpovědím ano, ne doplňovaly i další informace jako např. že nechtěly nastoupit, ale poté byly opravdu rády, že přišly, nebo se jim líbilo jiné chování učitelek, než jaké je na škole, nebo vyzdvihují lepší atmosféru a že pochopily, co potřebovaly.

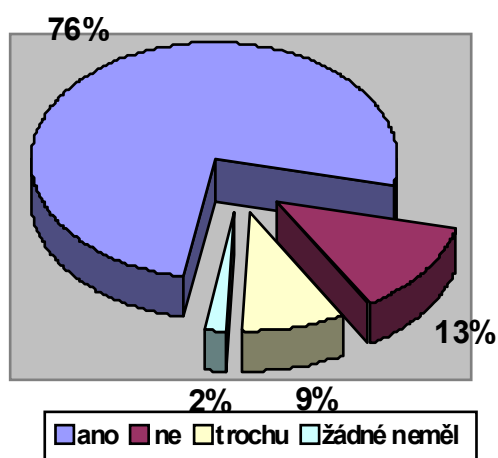
Otázka číslo 2.

Pomohlo ti doučování v centru Basic s problémy ve škole?

Tabulka číslo 2

Odpověď	Abs.	%
ano	41	76
ne	7	13
trochu	5	9
žádné neměl	1	2

Graf číslo 2 Vyřešení problému po docházce do centra Basic

Z tabulky a grafu vyplývá, že 76 % dětí považuje svoji docházku do studijních center za úspěšnou, jelikož jim pomohla s problémy, které měly ve škole. Některé děti ve svých odpovědích přesně specifikovaly, v jakých oblastech učení jim doučování v centru pomohlo, tedy ujasnění pádů, plynulejší čtení, větné rozborů, nebo zmiňují lepší známky z písemných prací. Jeden student odpověděl, že neměl žádný problém ve škole ani předtím, ale chodil tam pouze proto, aby měl dobře pochopená slova a základy. Devět procent dětí si myslí, že jim studijní centrum pomohlo alespoň částečně, ale 13 % považuje docházku za neúspěšnou.

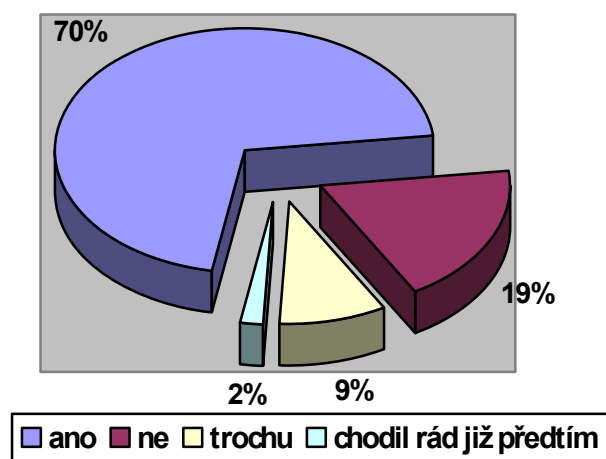
Otázka číslo 3.

Chodíš teď do školy raději?

Tabulka číslo 3

Odpověď	Abs.	%
ano	38	70
ne	10	19
trochu	5	9
chodil rád i dříve	1	2

Graf číslo 3: Zlepšení názoru na školní docházku

Z výsledků vyplývá, že 70 % dětí navštěvuje školu raději než před docházením do studijního centra. Jeden student chodil do školy rád již před návštěvou studijního centra a u 9 % se jejich radost ze školní docházky posunula pozitivním směrem alespoň trochu. Některé děti udávají, že je teď před diktáty již nebolí břicho, nebo chodí raději, jelikož dostávají i pochvaly.

5.8 Zpracování údajů a analýza získaných informací: rodiče

Dotazník byl sestaven ze čtyř otázek, z nichž dvě byly otázkami otevřenými a dvě uzavřenými. První otázka měla v úmyslu zjistit, jak se rodiče o studijních centrech dozvěděli, a další tři již směřovaly přímo k zvládnání problémů, se kterými do centra přišly. Z došlých 54 dotazníků bylo nutné dva vyloučit, protože v jednom chyběla vyplněná jedna otázka a v jednom byly udané na jednu otázku dvě odpovědi z nabídky.

Otázka číslo 1.

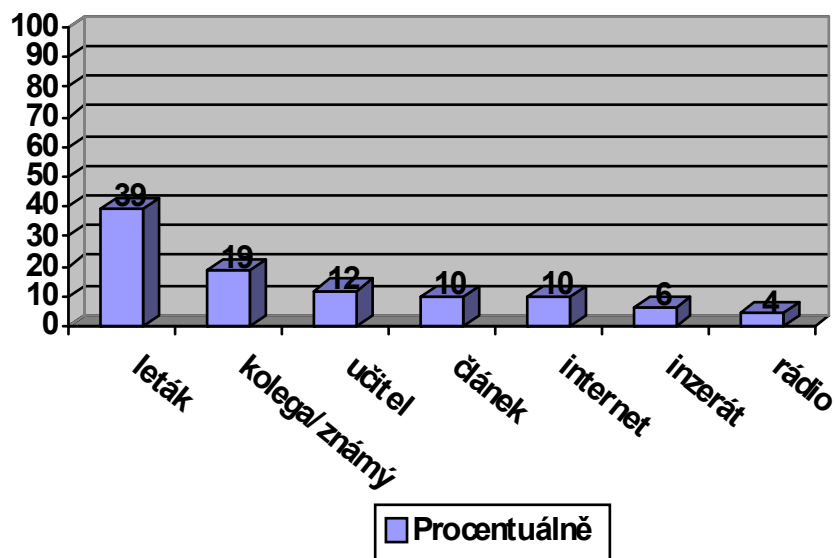
Jak jste se o Studijním centru Basic dozvěděli?

Tato otázka byla volná a odpovědi na ni byly rozličné. V tabulce je přehled všech došlých odpovědí seřazených sestupně dle četnosti výskytu a v procentech.

Tabulka číslo 4

Jak jste se o Studijním centru Basic dozvěděli?	Abs.	%
leták	21	39
kolega/známý	10	19
učitel	6	12
článek	5	10
internet	5	10
inzerát	3	6
rádio	2	4

Graf číslo 4: Zdroje získávání informací o centrech Basic

Je vidět, že o studijních centrech se lidé nejvíce dozvídají z letáků, které studijní centra sama roznášejí, nebo nechávají roznášet různými firmami. Podstatně menší část respondentů uvádí, že se o centrech dozvěděli od známých, či kolegů a někteří získali kontakt díky učitelům. Další obvyklé zdroje, jako je internet, rádio a inzerát v novinách, byly uváděny v daleko menší míře.

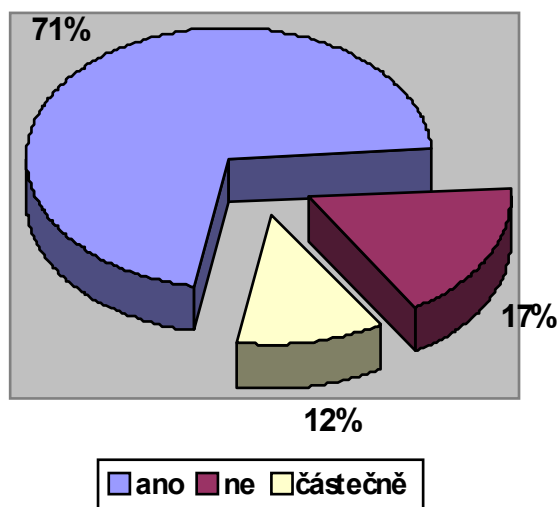
Otázka číslo 2.

Zvládlo Vaše dítě v centru Basic problém, kvůli kterému jste centrum vyhledali?

Tabulka číslo 5

odpověď	Abs.	%
ano	37	71
ne	9	17
částečně	6	12

Graf číslo 5: Úspěšnost doučování

Z odpovědí je patrné, že 71% odpovídajících ve studijních centrech dokázalo zvládnout jejich problém, a 12% ho zvládlo alespoň částečně. Naproti tomu 17% dotazovaných udává, že jejich problém nebyl díky docházce do Studijního centra Basic vyřešen. Zde je nutné podotknout, že dvě odpovědi, které udávají, že problém zvládly částečně, mohou být ovlivněny tím, že děti ještě stále centrum navštěvují, a tudíž je zvládání jejich problému stále ještě v procesu a tyto dvě odpovědi by tedy mohly rozšířit procento zvládnutých problémů o 4 %.

Otázka číslo 3

Jak dlouho jste do centra docházely?

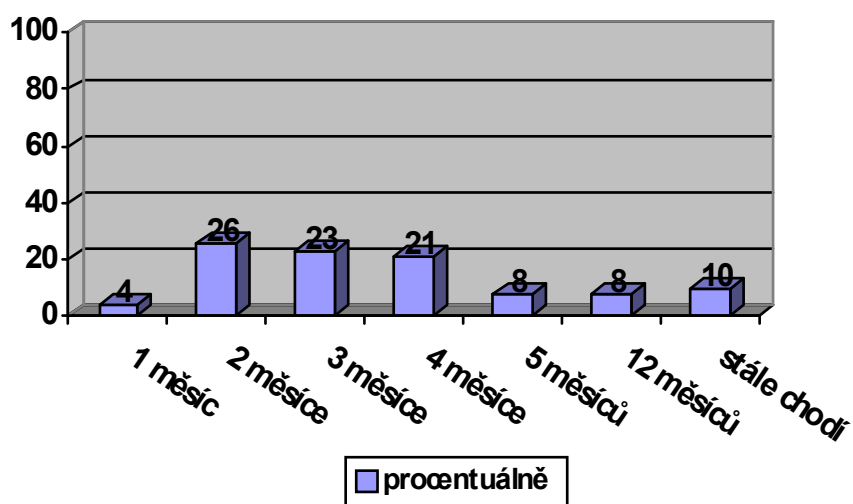
Tato otázka byla sice otevřená, ale jelikož Studijní centra Basic nabízejí své služby dle počtu předplacených hodin, a to tak, že za měsíc by mělo být odchozeno 16 vyučovacích hodin a placení je možné pouze po měsících, byly tyto odpovědi rozděleny na počet měsíců, které dítě v centru strávilo, s minimálním počtem jednoho měsíce a nejvíce se objevila odpověď 1 rok. Jelikož 5 dětí stále chodí, jsou uvedeny samostatně, přestože byl uveden počet měsíců, který již odchodily. Jsou ale zařazeny do samostatné skupiny z toho důvodu, že pokud docházka nebyla ukončena, není možno přesně říci, zda-li je daný měsíc již ukončený či zbývá např. týden do skončení určitého měsíce, a

proto jsou raději zařazeny samostatně.

Tabulka číslo 6

Počet měsíců	Abs.	%
1	2	4
2	14	26
3	12	23
4	11	21
5	4	8
12	4	8
Stále chodí	5	10

Graf číslo 6 : Počet měsíců, které děti strávily v centru Basic

Děti nejčastěji tráví ve Studijních centrech Basic dva, tři nebo čtyři měsíce. Centra sama doporučují docházku nejméně dva nebo tři měsíce, jelikož měsíc je krátká doba na zvládnutí jakéhokoliv problému a doba k zvládnutí problému je samozřejmě závislá i na ročníku, který dítě ve škole navštěvuje.

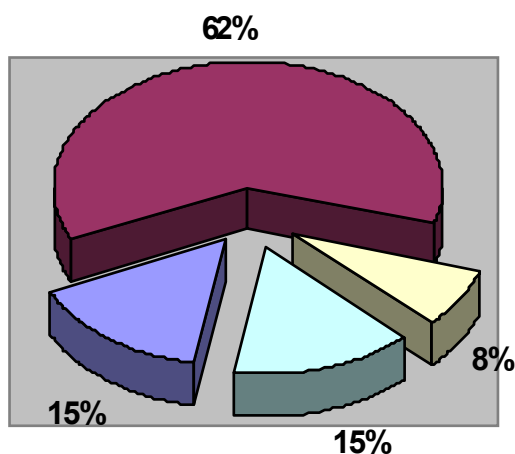
Otázka číslo 4

Proč jste docházku ukončili?

Tabulka číslo 7

odpověď	Abs.	%
Finance	8	15
Zvládnutý problém	32	62
Nespokojenost	4	8
Jiný důvod	8	15

Graf číslo 7: Důvod ukončení docházky

Z tabulky a grafu je viditelné, že většina dětí ukončila docházku, jelikož byl zvládnut problém, kvůli kterému centrum vyhledaly. Jak již bylo řečeno, 5 dětí do centra stále dochází, a proto je možné předpokládat, že by se toto číslo mohlo ještě zvýšit o 9 %, pokud by se těmto pěti žákům podařilo jejich problém zvládnout. Pro účely výzkumu je ale možné toto použít, jelikož cílem výzkumu bylo zjistit, zda-li studijní centra dokáží pomoci dětem, pokud je navštěvují alespoň tři měsíce. Rodiče, kteří uvádějí, že jejich dítě do centra ještě chodí, v jednom případě uvádějí, že jejich dítě sice stále centrum navštěvuje, a to již 3 měsíce, ale problém se již podařilo vyřešit.

Ostatní čtyři děti, které stále centrum navštěvují, ještě neodchodily tři měsíce, ale v jednom případě pouze jeden měsíc a zde rodiče uvádějí částečné zvládnutí problému. Ostatní tři děti chodí dva měsíce a ve dvou případech již rodiče uvádějí problém jako zvládnutý a v jednom případě jako částečně zvládnutý. V odpovědích nazvaných jiný důvod, se objevila i odpověď náročné dojíždění, časová vytíženost a jedenkrát byl uveden také důvod, že výsledky byly kolísavé.

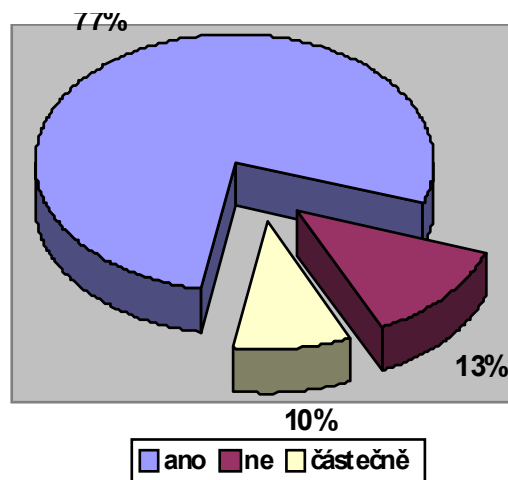
5.9 Porovnání úspěšnosti doučování vzhledem k času

Následující tabulka uvádí již pouze děti, které odchodily alespoň tři měsíce, a to zda se za uvedenou dobu jejich situaci podařilo zvládnout. Nejsou zde tedy zahrnuty kladné odpovědi, které nesplňují podmínku, že byly odchozeny alespoň tři měsíce, jelikož záměrem bylo zjistit, zda po minimálně třech měsících dojde ke zlepšení. Je zde tedy zahrnuto celkem 31 dotazníků.

Tabulka číslo 8

Odpověď:	Abs.	%
ano	24	77
ne	4	13
částečně	3	10

Graf číslo 8: Úspěšnost doučování po docházce minimálně tři měsíce

Je patrné, že pokud děti navštěvují centrum alespoň 3 měsíce, v 77 % případů jim doučování v centrech dokáže pomoci. V několika případech rodiče uvádí, že problém byl vyřešen i za dobu kratší. Je také patrné, že 13 % se problém nepodaří zvládnout ani po třech měsících. To, že některé děti zvládají problém za kratší dobu, může být vysvětleno tím, že chodí ještě na nižší stupeň školy, a tedy mají méně látky k doučení, nebo mohly být přihlášeny pouze k zlepšení čtení, což jde samozřejmě rychleji, než pokud se jedná např. o gramatiku.

5.10 Potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz

Výsledky výzkumu je třeba brát pouze jako orientační, jelikož je možné, že rodiče, kteří nebyli se službami Basic spokojeni, neměli chuť se o své zkušenosti dělit, a proto je možno předpokládat, že odpovídali spíše ti, kteří spokojeni byli. Toto usuzuji především proto, že z některých dotazníků bylo vidět nadšení rodičů, jejichž děti se po absolvování doučování staly spokojenějšími, a jejich nadšení pomoci s výzkumem zdůrazňovali také v mailech, které zasílali. Můžeme tedy předpokládat opačné působení dotazníků na rodiče, kteří spokojeni nebyli. Jak také bylo řečeno, spolupracovala pouze některá centra z České republiky, a proto se tyto výsledky nedají vztahovat na celé území České republiky. Situace by pak mohla vypadat zcela jinak.

Hypotéza číslo 1.

Dětem, které docházely do Studijního centra Basic, se změnil pohled na školu pozitivním směrem.

Z odpovědí je patrné, že celých 96 % dětí chodí do Studijních center Basic rádo. Již menší procento si myslí, že jim doučování v centrech pomohlo s jejich problémy, a to pouze 76 %, a 9 % se domnívá, že jim sezení pomohla částečně. 13 % dětí vůbec nepocítilo změnu po navštěvování těchto center a 2 % neměla problém ani předtím. Ovšem 70% dotázaných chodí teď do školy raději a 9 % školu navštěvuje raději alespoň o trochu víc. Tato hypotéza je tedy považována za verifikovanou.

Hypotéza číslo 2.

Studijní centra Basic dokáží pomoci dětem, které je vyhledají kvůli problémům s učením, pokud je navštěvují alespoň tři měsíce.

Jelikož 77 % rodičů dětí, které navštěvovaly Studijní centra Basic alespoň 3 měsíce, uvádí, že se jejich problém podařilo vyřešit a navíc 10% uvádí, že došlo k částečnému zlepšení, je možné tuto hypotézu také považovat za verifikovanou.

Závěr:

Cílem bakalářské práce bylo podat základní informace o Studijních centrech Basic v České republice. Především se zaměřovala na způsob, jakým se v tomto centru s dětmi pracuje, tedy na metodu, která je využívána, a bylo snahou tuto metodu podrobit rozboru z toho hlediska, zda do oblasti pedagogiky a metodiky přináší něco nového.

Ve výzkumné části se podařilo zjistit, že rodiče i děti jsou ve většině případů s doučováním v těchto centrech spokojeni, avšak v úvahu bylo nutné brát to, že ne všechna centra byla ochotna se do výzkumu zapojit a tudíž výsledky nelze vztahovat na celou Českou republiku.

Druhá část výzkumu byla zaměřena na učitele, kteří mají zkušenosti s výukou na běžných školách i ve Studijních centrech Basic. Zde se také podařilo potvrdit, že si učitelé myslí, že by tato metody dokázala pomoci méně úspěšným žákům na běžných školách, je ale nutné zdůraznit, že především v tom smyslu, že by školu navštěvovali raději, jelikož tato metoda je z velké části založena na škole hrou, jež je jako činnost u dětí velice oblíbená. Avšak ne všichni si jsou jisti, že by se změnil prospěch těchto žáků.

Závěrem bych pouze chtěla říci, že pokud by všichni učitelé učili na běžných školách podle zásad, které je učí na pedagogických fakultách, a byli pro svou práci opravdu zapálení, nebylo by žádných podobných center potřeba.

Seznam použitých zdrojů:

Literatura:

Barrett, David: Sekty, kulty, alternativní náboženství. Přeložil Dušan Zbavitel. Praha: IŽ,s.r.o.,1998. ISBN 80-240-0066-0

Kutálková, Dana: První třídou bez problémů, Praha: Makropulos, 2000. ISBN 80-86003-36-1

Langleyová, Myrtle: Víry a vyznání, Bratislava: Vydavateľstvo Slovart. 1993. ISBN

Patočka, Jan a kolektiv Pedagogického ústavu Jana Amose Komenského ČSAV: Vybrané spisy Jana Amose Komenského, Praha, Státní pedagogické nakladatelství, 1958

Skalková, Jarmila: Obecná didaktika, Praha: Grada publishing, a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1821-7

Šebek, Michael: Neklidné děti a jejich výchova, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990, ISBN 80-04-23643-X

Údaj neuveden: Formování 21. století prostřednictvím řešení pro lepší svět. L.Ron Hubbard

Vojtíšek, Zdeněk: Encyklopedie náboženských směrů v České republice. Náboženství, církve, sekty, duchovní společnosti: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1

Wolf, Josef: Kdo je kdo není v hnutí Nového věku. Svět náboženství a duchovních směrů na konci milénia: Votobia, 2000. ISBN 80-7220-092-5

Založeno na dílech L.Ron Hubbarda: Etika a kondice, Kopenhagen: NEW ERA Publications Internationla ApS, 2002. ISBN 87-7968-513-7

KUBÍČKOVÁ, Klára. Co opravdu čtou naš děti a jak je to sliteraturou pro nejmenší. Mladá fronta dnes [online]. 28.3.2009, 1, [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <http://kultura.idnes.cz/co-opravdu-ctou-nase-deti-a-jak-je-to-s-literaturou-pro-nejmensi-pvb-/literatura.asp?c=A090327_200725_literatura_jaz>.

Performia [online]. 2009 [cit. 2010-03-26]. L.Ron Hubbard. Dostupné z WWW: <<http://cz.performia.info/>>.

R-factor [online]. 2009 [cit. 2010-03-26]. Co je Basic?. Dostupné z WWW: <<http://www.r-factor.cz/basic.htm#coje>>.

R- factor [online]. 2004 [cit. 2010-03-26]. Stanovisko Ministerstva školství. Dostupné z WWW: <<http://www.r-factor.cz/basic.htm#stanovisko>>.

SILLMEN, David. Cruisova sekta útočí. Co je vlastně zač?. Magazín.cz [online]. 13.2.2008, 1, [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.magazin.cz/lifestyle/1025-cruisova-sekta-utoci-co-je-vlastne-zac>>.

Studijní centrum Basic : Aplikovaná Scholastika [online]. 2010 [cit. 2010-03-15]. Studijní centrum Basic. Dostupné z WWW: <http://www.basic.cz/main.php?page=aplikovana_scholastika>.

SUCHOHRADSKÝ, Oldřich. Čtenářství versus počítače a internet. Rodina- o rodičích a dětech [online]. 13.2.2003, 1, [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.rodina.cz/clanek2952.htm>>.

VELECHOVSKÝ, Petr. Scientologická církev- Dianaetická centra v České republice. Víry a vyznání [online]. 2008, 1, [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.viryavyznani.estranky.cz/stranka/scientologicka-cirkev---dianeticke-centrum>>.

Další zdroje:

Dotazník pro zakladatelku Andreu Macháčkovou

Zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Dotazník pro rodiče a děti

Příloha č. 2: Otázky pro učitele

Dotazník

Vážený rodiče, dovoluji mi, abych Vás požádala o vyplnění krátkého dotazníku, který je určen pro rodiče a děti, které navštěvovaly Studijní centrum Basic. Dotazník bude využit jako podklad pro bakalářskou práci zabývající se působením organizace Basic v systému českého školství a je zcela anonymní. Za vyplnění dotazníku předem děkuji. Některé odpovědi jsou volné u jiných Vás prosím o zvýraznění Vaší odpovědi z nabídky. Dotazník, prosím, odešlete na adresu kristofovaiveta@seznam.cz

Křištofová Iveta,
studentka 3. ročníku oboru Humanitní studia na Univerzitě Pardubice

Dotazník – část určená pro rodiče:

1. Jak jste se o studijním centru Basic dozvěděli?
2. Zvládlo Vaše dítě v centru Basic problém, kvůli kterému jste centrum vyhledali?
 - Ano
 - Ne
 - Částečně
3. Jak dlouho jste do centra docházeli?
4. Proč jste docházku ukončili?
 - Finance
 - Zvládnutý problém
 - Nespokojenost se službami
 - Jiný důvod (můžete uvést jaký)

Dotazník- část určená pro děti:

1. Líbilo se ti ve studijním centru Basic?
2. Pomohlo ti doučování v centru Basic s problémy ve škole?
3. Chodíš teď do školy raději?

Rozhovor:

- A. Jak dlouho jste učil/a(učíte) na běžné škole a jak dlouho ve studijním centru?
- B. Zapojujete (zapojoval/a jste) do svých hodin některé postupy ze studijní technologie?
- C. Pokud ano, můžete uvést jak?
- D. Pokud ano, máte s těmito metodami u žáků úspěch?
- E. Myslíte si, že s používáním studijní technologie by se změnil pohled méně úspěšných žáků na školu?
- F. Dosáhli jste při doučování s pomocí studijní technologie vždy u studenta pokroku?
- G. Myslíte si, že s používáním studijní technologie na běžných školách by se zlepšil prospěch těchto žáků?